

I. DISPOSICIONS GENERALS

1. PRESIDÈNCIA I CONSELLERIES DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Presidència de la Generalitat

LLEI 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'Estatut de les Persones amb Discapacitat. [2003/4345]

Sia notori i manifest a tots els ciutadans que les Corts Valencianes han aprovat, i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del Rei, promulgue la llei següent:

PREÀMBUL

I

Són nombroses les declaracions que des de l'àmbit internacional s'han formulat amb la finalitat de garantir que les persones amb discapacitat gaudeixen dels mateixos drets que la resta de la ciutadania. També en l'àmbit de la Unió Europea. La Carta Social Europea, i diferents recomanacions, resolucions i programes, han tractat de conscienciar els governs sobre els greus problemes socials, econòmics, educatius, sanitaris i d'accessibilitat a l'habitatge i a l'ocupació que afecten les persones amb discapacitat.

La Constitució espanyola, en l'article 9.2, imposa als poders públics el deure de promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i els grups en què s'integre siguin reals i efectives, de remoure els obstacles que n'impedesquen o en dificulten la plenitud i de facilitar la participació de tota la ciutadania en la vida política, econòmica, cultural i social. Així mateix, l'article 49 de la carta magna obliga els poders públics a fer una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració de les persones amb deficiències físiques, sensorials i psíquiques a les quals prestaran l'atenció especialitzada que requereixen i empararan el gaudi dels mateixos drets que la resta de la ciutadania.

II

La Llei 13/1982, de 7 d'abril, sobre Integració Social dels Minusvàlids, va ser la primera llei de caràcter social de l'Estat destinada a les persones amb discapacitat després de l'aprovació de la Constitució, però els anys transcorreguts des de la seua entrada en vigor, així com la seua proximitat en el temps amb l'aprovació de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, quan encara era incipient el desenvolupament de les competències autonòmiques, fa convenient, d'acord amb el marc competencial propi de la Generalitat, l'aprovació d'una llei específica destinada a regular el règim jurídic específic aplicable a les persones amb discapacitat.

Esta llei consagra un autèntic estatut de les persones amb discapacitat, arreglant als esmentats efectes, no sols els principis rectors de l'actuació de l'Administració de la Generalitat a fi de la prevenció, tractament i integració de les persones amb discapacitat, sinó el reconeixement d'autèntics drets subjectius a estes, exigibles, en les condicions regulades en la present llei, enfront de l'Administració de la Generalitat o de les seues entitats autònomes i les empreses de la Generalitat incloses en la legislació d'Hisenda Pública Valenciana. Entre els principis generals que regixen l'actuació de les Administracions Públiques en relació amb les persones amb discapacitat, mereixen destacar-se per la seua importància, els d'autonomia, participació, el principi d'integració i el de responsabilitat pública, per mitjà del qual la Generalitat procurarà gradualment augmentar la dotació econòmica pressupostària per a aconseguir la plena realització dels principis que són arreglats en esta llei, i en especial, perquè les persones amb discapacitat puguin gaudir del principi d'igualtat d'oportunitats.

I. DISPOSICIONES GENERALES

1. PRESIDENCIA Y CONSELLERIAS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Presidència de la Generalitat

LEY 11/2003, de 10 de abril, de la Generalitat, sobre el Estatuto de las Personas con Discapacidad. [2003/4345]

Sea notorio y manifiesto a todos los ciudadanos, que las Cortes Valencianas han aprobado y yo, de acuerdo con lo establecido por la Constitución y el Estatuto de Autonomía, en nombre del Rey, promulgo la siguiente Ley:

PREÁMBULO

I

Numerosas son las declaraciones que desde el ámbito internacional se han formulado con el fin de garantizar que las personas con discapacidad disfruten de los mismos derechos que el resto de la ciudadanía. También en el ámbito de la unión europea. La carta social europea y distintas recomendaciones, resoluciones y programas, han tratado de concienciar a los gobiernos sobre los graves problemas sociales, económicos, educativos, sanitarios y de accesibilidad a la vivienda y al empleo que afectan a las personas con discapacidad.

La Constitución española, en su artículo 9.2 impone a los poderes públicos el deber de promover las condiciones para que la libertad y la igualdad del individuo y los grupos en que se integran sean reales y efectivas, de remover los obstáculos que impidan o dificulten su plenitud y de facilitar la participación de toda la ciudadanía en la vida política, económica, cultural y social. Asimismo, el artículo 49 de la carta magna obliga a los poderes públicos a realizar una política de previsión, tratamiento, rehabilitación e integración de las personas con deficiencias físicas, sensoriales y psíquicas a las que prestarán la atención especializada que requieran y ampararán el disfrute de los mismos derechos que el resto de la ciudadanía.

II

La Ley 13/1982, de 7 de abril, sobre Integración Social de los Minusválidos, fue la primera ley de carácter social del Estado destinada a las personas con discapacidad tras la aprobación de la Constitución, pero los años transcurridos desde su entrada en vigor, así como su cercanía en el tiempo con la aprobación del Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana, cuando todavía era incipiente el desarrollo de las competencias autonómicas, hace conveniente, de acuerdo con el marco competencial propio de la Generalidad Valenciana, la aprobación de una ley específica destinada a regular el régimen jurídico específico aplicable a las personas con discapacidad.

Esta ley consagra un autèntic estatut de les persones amb discapacitat, recogiendo a dichos efectos, no sólo los principios rectores de la actuación de la Administración de la Generalidad Valenciana en orden a la prevención, tratamiento e integración de las personas con discapacidad, sino el reconocimiento de auténticos derechos subjetivos a las mismas, exigibles, en las condiciones reguladas en la presente ley, frente a la Administración de la Generalidad Valenciana o sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación de hacienda pública valenciana. Entre los principios generales que rigen la actuación de las Administraciones Públicas en relación con las personas con discapacidad, merecen destacarse por su importancia, los de autonomía, participación, el principio de integración y el de responsabilidad pública, mediante el cual la Generalitat procurará paulativamente aumentar la dotación económica presupuestaria para alcanzar la plena realización de los principios que vienen recogidos en esta ley, y en especial, para que las personas con discapacidad puedan disfrutar del principio de igualdad de oportunidades.

En este sentit, la llei aborda un enfocament integral de l'estatut jurídic de les persones amb discapacitat, tot incorporant la idea que l'exercici dels drets ha de ser efectiu per a totes les persones, tot suplint mancances i necessitats dels grups socials més vulnerables. S'incorpora així, a les polítiques socials valencianes, el concepte de "desenrotllament humà", recollit en l'Informe 2000 del Programa de Nacions Unides per al desenvolupament i en l'Informe 2000 del Programa de Nacions Unides per al Desenvolupament Humà i Discapacitat.

La present llei també determina les atribucions més importants dels diferents departaments de l'Administració de la Generalitat en relació amb les persones amb discapacitat, i incidix, entre altres aspectes, en la tipologia de recursos específics d'acció social destinats a les persones amb discapacitat, i en el règim de les infraccions i sancions que poden imposar-se en esta matèria.

Amb este enfocament global que realitza la llei es pretén, bàsicament, la consecució de dos objectius: d'una banda, aconseguir que qualsevol ciutadà puga, fàcilment, tindre un coneixement dels drets més importants que assistixen a les persones amb discapacitat, i, d'altra banda, orientar l'actuació de l'Administració Pública de la Generalitat per a donar una resposta adequada i coordinada a les necessitats de les persones amb discapacitat, amb la finalitat última de millorar les seues condicions de vida i aconseguir la seua integració sociolaboral.

En este sentit, per a facilitar la tasca d'interpretació de la norma, la llei deroga expressament l'article 21 de la Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula el Sistema de Serveis Socials en l'Àmbit de la Comunitat Valenciana, dedicat a les persones amb discapacitat, si bé preveu, transitòriament, el manteniment de la tipologia dels recursos per a persones amb discapacitat previstos en la mencionada norma legal, fins que es produïska el corresponent desenvolupament reglamentari d'estos aspectes. No obstant això, quant a l'accessibilitat i eliminació de barreres, hi ha un tractament complet d'estes en la Llei 1/1998, de 5 de maig, d'Accessibilitat i Supressió de Barreres Arquitectòniques, Urbanístiques i de la Comunicació, no s'ha considerat oportú modificar la dita norma i la present llei es remet a esta pel que fa a la regulació de tals qüestions.

III

Assumint la Classificació Internacional del Funcionament, de la Discapacitat i de la Salut, aprovada al maig de 2001, per l'Organització Mundial de la Salut, en la qual es va prendre la decisió de reemplaçar els conceptes «deficiència», «discapacitat» i "minusvalidesa" esta llei ha optat per utilitzar el terme discapacitat, com un terme genèric que inclou dèficits, limitacions en l'activitat i restriccions en la participació.

No obstant això, dins de les persones amb discapacitat, la llei distinxix entre aquelles que necessiten o no suport generalitzat. La discapacitat amb necessitat de suport generalitzat suposa una forma especialment agreujada de la discapacitat, en la mesura en què la situació de desavantatge és tan important que estes persones requereixen una assistència o ajuda de terceres persones per a l'acompliment de les activitats més elementals de la seua vida diària, la qual cosa justifica un nivell de protecció més intens.

IV

La present llei està inspirada en la idea que els poders públics han de portar a terme mesures preventives dirigides a impedir que es produïska una deterioració física, sensorial o psíquica de les persones, així com a evitar que eixa deterioració cause una discapacitat, i que, en els casos en què no puga evitar-se la discapacitat, intentar millorar les potencialitats de les persones afavorir la interacció entre la persona afectada i el seu entorn amb l'eliminació d'entrebancs i la facilitació d'ajudes de distint tipus.

Respecte a la prevenció la present llei inclou diferents tipus d'acció, com el diagnòstic o l'estimulació precoç de la discapacitat, les campanyes de vacunació contra les malalties transmissibles, les

En este sentido, la ley aborda un enfoque integral del estatuto jurídico de las personas con discapacidad, incorporando la idea de que el ejercicio de los derechos debe ser efectivo para todas las personas, supliendo las carencias y necesidades de los grupos sociales más vulnerables. Se incorpora así, a las políticas sociales valencianas, el concepto de "desarrollo humano", recogido en el Informe 2000 del Programa de Naciones Unidas para el Desarrollo y en el Informe del Club de Roma sobre Desarrollo Humano y Discapacidad.

La presente ley también determina las atribuciones más importantes de los distintos departamentos de la Administración de la Generalidad Valenciana en relación con las personas con discapacidad, e incide, entre otros aspectos, en la tipología de recursos específicos de acción social destinados a las personas con discapacidad, y en el régimen de las infracciones y sanciones que pueden imponerse en esta materia.

Con este enfoque global que realiza la ley se pretende, básicamente, la consecución de dos objetivos: por un lado, conseguir que cualquier ciudadano pueda, fácilmente, tener un conocimiento de los derechos más importantes que asisten a las personas con discapacidad, y, por otro lado, orientar la actuación de la Administración Pública de la Generalidad Valenciana para dar una respuesta adecuada y coordinada a las necesidades de las personas con discapacidad, con la finalidad última de mejorar sus condiciones de vida y conseguir su integración sociolaboral.

En este sentido, para facilitar la tarea de interpretación de la norma, la ley deroga expresamente el artículo 21 de la Ley 5/1997, de 25 de junio, de la Generalidad Valenciana, por la que se regula el Sistema de Servicios Sociales en el Ámbito de la Comunidad Valenciana, dedicado a las personas con discapacidad, si bien prevé, transitóriamente, el mantenimiento de la tipología de los recursos para personas con discapacidad previstos en dicha norma legal, hasta que se produzca el correspondiente desarrollo reglamentario de estos aspectos. No obstante, en cuanto a la accesibilidad y eliminación de barreras, existiendo un tratamiento completo de las mismas en la Ley 1/1998, de 5 de mayo, de Accesibilidad y Supresión de Barreras Arquitectónicas, Urbanísticas y de la Comunicación, no se ha considerado oportuno modificar dicha norma, remitiéndose la presente ley a la misma en cuanto a la regulación de tales cuestiones.

III

Asumiendo la Clasificación Internacional del Funcionamiento, de la Discapacidad y de la Salud, aprobada en mayo de 2001, por la Organización Mundial de la Salud, en la que se tomó la decisión de reemplazar los conceptos "deficiencia", "discapacidad" y "minusvalía" ésta ley ha optado por utilizar el término discapacidad, como un término genérico que incluye déficits, limitaciones en la actividad y restricciones en la participación.

No obstante, dentro de las personas con discapacidad, la ley distingue entre aquellas que necesitan o no apoyo generalizado. La discapacidad con necesidad de apoyo generalizado supone una forma especialmente agravada de la discapacidad, en la medida en que la situación de desventaja es tan importante que estas personas requieren de una asistencia o ayuda de terceras personas para el desempeño de las actividades más elementales de su vida diaria, lo que justifica un nivel de protección más intenso.

IV

La presente ley está inspirada en la idea de que los poderes públicos deben llevar a cabo medidas preventivas dirigidas a impedir que se produzca un deterioro físico, sensorial o psíquico de las personas, así como a evitar que ese deterioro cause una discapacidad, y a que, en los casos en los que no pueda evitarse la discapacidad, intentar mejorar las potencialidades de las personas, favorecer la interacción entre la persona afectada y su entorno con la eliminación de obstáculos y la facilitación de ayudas de distinto tipo.

Respecto a la prevención la presente ley incluye diferentes tipos de acción, como el diagnóstico o la estimulación precoz de la discapacidad, las campañas de vacunación contra las enfermedades

campanyes de sensibilització de la societat en general o l'adaptació dels llocs de treball dirigides a la població en general. Quant a la rehabilitació, com a procés encaminat a aconseguir que les persones amb discapacitat estiguen en condicions d'aconseguir i mantindre un estat funcional òptim, de manera que compten amb mitjans per a modificar la seua pròpia vida i ser més independents, la llei els reconeix el dret a l'assistència sanitària, així com a la rehabilitació integral.

V

La present llei estableix un règim jurídic aplicable a les persones que acrediten la superació d'un determinat grau de minusvalidesa, per mitjà de la regulació de drets i obligacions tendents a la seua integració en la vida social, laboral i cultural, promovent-ne l'autosuficiència i independència amb els suports i ajudes necessaris per part dels poders públics. A més, prenent en consideració la diversitat de tipus de discapacitat que poden patir, que les persones amb discapacitat no formen un grup homogeni, així com la necessitat d'un tractament específic i adaptat a les necessitats d'estes, reconeix drets específics per a determinats grups de persones amb discapacitat, com per exemple per a les persones discapacitades amb mobilitat reduïda, o amb discapacitat sensorial, o que necessiten suport generalitzat.

Entre els drets que es reconeixen en esta llei mereixen destacar-se: el dret de les persones amb discapacitat sensorial perquè s'eliminen els obstacles que els impedeixen rebre informació de l'Administració de la Generalitat en condicions d'igualtat amb la resta dels ciutadans, establint procediments accessibles, que faciliten la informació en braille, llengua de signes i/o altres sistemes alternatius de comunicació que foren necessaris; el dret de les persones amb mobilitat reduïda a poder realitzar en el seu domicili la presentació de documents, al·legacions, presa de declaració, o audiència i vista de l'expedient; així com, el dret de qualsevol persona al diagnòstic precoç i a la prevenció de la discapacitat des de l'inici de l'embaràs.

Finalment assenyalar que en el procediment d'elaboració de la present llei, han sigut consultades les associacions o entitats que representen a les persones directament afectades per l'execució de la norma, igualment, n'ha emés informe el Consell Valencià de Benestar Social i les diferents conselleries, amb competències sobre la matèria objecte de la regulació projectada, els suggeriments de la qual han sigut incorporats en la seua major part.

TÍTOL I Disposicions Generals

Article 1. Objecte i àmbit d'aplicació de la llei

1. Constituïx l'objecte primordial de la present llei la regulació de l'actuació de les administracions públiques valencianes dirigida a l'atenció i promoció del benestar i qualitat de vida de les persones amb discapacitat, possibilitant la seua habilitació, rehabilitació i integració social a fi de fer efectiu el dret a la igualtat reconegut per la Constitució Espanyola. Es regulen els principis rectors de l'actuació de la mencionada administració pel que fa a la prevenció de les discapacitats, l'ordenació de la tipologia de centres i servicis d'acció social destinats a les persones amb discapacitat i la fixació del corresponent règim d'infraccions i sancions.

2. La present llei serà d'aplicació en totes les actuacions i servicis que, en l'àmbit de les persones amb discapacitat i dins del territori de la Comunitat Valenciana, porten a terme l'Administració de la Generalitat, o les seues entitats autònomes i les empreses de la Generalitat incloses en la legislació pública valenciana, així com les corporacions locals de la Comunitat Valenciana, així com les entitats públiques i privades que col·laboren amb elles.

transmisibles, las campañas de sensibilización de la sociedad en general o la adaptación de los lugares de trabajo dirigidas a la población en general. En cuanto a la rehabilitación, como proceso encaminado a lograr que las personas con discapacidad estén en condiciones de alcanzar y mantener un estado funcional óptimo, de manera que cuenten con medios para modificar su propia vida y ser más independientes, la ley les reconoce el derecho a la asistencia sanitaria, así como a la rehabilitación integral.

V

La presente ley establece un régimen jurídico aplicable a las personas que acrediten la superación de un determinado grado de minusvalía, mediante la regulación de derechos y obligaciones tendentes a la integración de las mismas en la vida social, laboral y cultural, promoviendo su autosuficiencia e independencia con los soportes y ayudas necesarios por parte de los poderes públicos. Además, tomando en consideración la diversidad de tipos de discapacidad que pueden padecer, que las personas con discapacidad no forman un grupo homogéneo, así como la necesidad de un tratamiento específico y adaptado a las necesidades de éstos, reconoce derechos específicos para determinados grupos de personas con discapacidad, como por ejemplo para las personas con discapacidad con movilidad reducida o con discapacidad sensorial o que necesitan apoyo generalizado.

Entre los derechos que se reconocen en esta ley merecen destacarse: el derecho de las personas con discapacidad sensorial para que se eliminen los obstáculos que les impiden recibir información de la Administración de la Generalidad Valenciana en condiciones de igualdad con el resto de los ciudadanos, estableciendo procedimientos accesibles, que faciliten la información en braille, lengua de signos y/o otros sistemas alternativos de comunicación que fueran necesarios; el derecho de las personas con movilidad reducida a poder realizar en su propio domicilio la presentación de documentos, alegaciones, toma de declaración, o audiencia y vista del expediente; así como, el derecho de cualquier persona al diagnóstico precoz y a la prevención de la discapacidad desde el inicio del embarazo.

Por último señalar que en el procedimiento de elaboración de la presente ley, han sido consultadas las asociaciones o entidades que representan a las personas directamente afectadas por la ejecución de la norma, igualmente, ha informado el Consejo Valenciano de Bienestar Social y las diferentes Consellerías, con competencias sobre la materia objeto de la regulación proyectada, cuyas sugerencias han sido incorporadas en su mayor parte.

TÍTULO I Disposiciones Generales

Artículo 1. Objeto y ámbito de aplicación de la ley

1. Constituye el objeto primordial de la presente ley la regulación de la actuación de las administraciones públicas valencianas dirigida a la atención y promoción del bienestar y calidad de vida de las personas con discapacidad, posibilitando su habilitación, rehabilitación e integración social con el fin de hacer efectivo el derecho a la igualdad reconocido por la Constitución española. Se regulan los principios rectores de la actuación de dicha Administración en cuanto a la prevención de las discapacidades, la ordenación de la tipología de centros y servicios de acción social destinados a las personas con discapacidad y la fijación del correspondiente régimen de infracciones y sanciones.

2. La presente ley será de aplicación en todas las actuaciones y servicios que, en el ámbito de las personas con discapacidad y dentro del territorio de la Comunidad Valenciana, lleven a cabo la Administración de la Generalitat, o sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación pública valenciana, así como las corporaciones locales de la Comunidad Valenciana, así como las entidades públicas y privadas que colaboren con ellas.

Article 2. Definicions

Als efectes de la present llei, s'entén per:

1. Persona amb discapacitat: aquella que, per causa d'una deficiència en la seua interacció amb l'entorn, sofreix qualsevol restricció o impediment en la capacitat de realitzar una activitat que es considera normal per al ser humà, genera una situació de desavantatge per a la persona en la mesura que limita o impedeix el compliment d'una o diverses funcions dins de la societat a què pertany, tenint reconeguda la condició de minusvàlid en un grau igual o superior al 33 per 100 per l'òrgan competent en matèria de valoració de minusvalidesa.

2. Persona amb discapacitat amb mobilitat reduïda: aquella que, de forma permanent o temporal, té limitada la seua capacitat de moviment. La determinació de la mobilitat reduïda es fixarà a través de l'aplicació del barem que, com a annex 3, s'inclou en el Reial Decret 1.971/1999, de 23 de desembre, de procediment per al reconeixement, declaració, qualificació del grau de minusvalidesa, o de la norma que la substituïska.

3. Persona amb discapacitat amb necessitat de suport generalitzat: aquella persona que, com a conseqüència de la seua discapacitat, necessita atenció o ajuda d'una altra i altres persones per a realitzar els actes importants de la vida diària. La determinació d'esta circumstància, es fixarà a través de l'aplicació del barem que, com a annex 2, s'inclou en el Reial Decret 1.971/1999, de 23 de desembre, de procediment per al reconeixement, declaració, qualificació del grau de minusvalidesa, o de la norma que el substituïska.

Article 3. Reconeixement i titulars de drets

1. Seran titulars dels drets reconeguts en la present llei, en els termes previstos en ella:

a) Els espanyols que patisquen una discapacitat i que tinguen o adquirisquen el seu veïnatge administratiu en qualsevol municipi de la Comunitat Valenciana.

b) Els estrangers que, patint discapacitat, residisquen legalment, temporalment o permanentment, a Espanya d'acord amb la legislació d'estrangeria, i que tinguen o que adquirisquen el seu veïnatge administratiu en qualsevol municipi de la Comunitat Valenciana.

2. No obstant això, qualsevol estranger que patisca discapacitat serà titular dels drets mencionats en els articles 31 i 32 i usuari dels servicis arrellegats en l'article 34 d'esta llei.

3. El gaudi dels drets reconeguts en esta llei a les persones amb discapacitat, amb mobilitat reduïda o amb necessitat de suport generalitzat per motiu de la seua discapacitat, requerirà la corresponent acreditació de tals circumstàncies, per mitjà de resolució dels òrgans administratius que tinguen atribuïda la competència per a la valoració i qualificació de les discapacitats.

TÍTOL II**De les Actuacions de l'Administració de la Generalitat en matèria de persones amb discapacitat****CAPÍTOL I***Disposicions comunes***Article 4. Principis generals**

L'Administració de la Generalitat, o les seues entitats autònomes i les empreses de la Generalitat incloses en la legislació pública valenciana, adoptaran mesures tendents a millorar la qualitat de vida de les persones amb discapacitat, eliminant els obstacles que impedisquen la seua integració social, regint-se en les seues actuacions pels següents principis:

1. Principi de no discriminació, sense que hi pugua prevaldre cap discriminació, tant directa com indirecta, per motiu de discapacitat, ni discriminació en la forma de negar-se a facilitar els ajustos raonables, perquè el dret a la igualtat de tracte siga real i efectiu.

2. Principis d'autonomia, promovent el major grau d'autosuficiència i lliure elecció de les persones amb discapacitat, sense perjudic de prestar-los l'assistència adequada en els casos en què resulte

Artículo 2. Definiciones

A efectos de la presente ley, se entiende por:

1. Persona con discapacidad: aquella que, por causa de una deficiencia en su interacción con el entorno, sufre cualquier restricción o impedimento en la capacidad de realizar una actividad que se considera normal para el ser humano, generando una situación de desventaja para la persona en cuanto limita o impide el cumplimiento de una o varias funciones dentro de la sociedad a la que pertenece, teniendo reconocida la condición de minusválido en un grado igual o superior al 33 por 100 por el órgano competente en materia de valoración de minusvalía.

2. Persona con discapacidad con movilidad reducida: aquella que, de forma permanente o temporal, tiene limitada su capacidad de movimiento. La determinación de la movilidad reducida se fijará a través de la aplicación del baremo que, como Anexo 3, se incluye en el Real Decreto 1971/1999, de 23 de diciembre, de procedimiento para el reconocimiento, declaración, calificación del grado de minusvalía, o de la norma que la sustituya.

3. Persona con discapacidad con necesidad de apoyo generalizado: aquella persona que, como consecuencia de su discapacidad, precisa de atención o ayuda de otra y otras personas para realizar los actos importantes de la vida diaria. La determinación de esta circunstancia, se fijará a través de la aplicación del baremo que, como Anexo 2, se incluye en el Real Decreto 1.971/1999, de 23 de diciembre, de procedimiento para el reconocimiento, declaración, calificación del grado de minusvalía, o de la norma que la sustituya.

Artículo 3. Reconocimiento y titulares de derechos

1. Serán titulares de los derechos reconocidos en la presente ley, en los términos previstos en la misma:

a) Los españoles que padezcan una discapacidad y tengan o adquieran su vecindad administrativa en cualquier municipio de la Comunidad Valenciana.

b) Los extranjeros que padeciendo discapacidad, residan legalmente, temporal o permanentemente, en España conforme a la legislación de extranjería, y tengan o adquieran su vecindad administrativa en cualquier municipio de la Comunidad Valenciana.

2. No obstante, cualquier extranjero que padezca discapacidad será titular de los derechos mencionados en los artículos 31 y 32 y usuario de los servicios recogidos en el artículo 34 de esta ley.

3. El disfrute de los derechos reconocidos en esta ley a las personas con discapacidad, con movilidad reducida o con necesidad de apoyo generalizado por motivo de su discapacidad, requerirá de la correspondiente acreditación de tales circunstancias, mediante resolución de los órganos administrativos que tengan atribuida la competencia para la valoración y calificación de las discapacidades.

TÍTULO II**De las actuaciones de la Administración de la Generalitat en materia de personas con discapacidad****CAPÍTULO I***Disposiciones comunes***Artículo 4. Principios generales**

La Administración de la Generalitat, o sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación pública valenciana, adoptarán medidas tendentes a mejorar la calidad de vida de las personas con discapacidad, eliminando los obstáculos que impidan su integración social, rigiéndose en sus actuaciones por los siguientes principios:

1. Principio de no discriminación, sin que pueda prevalecer discriminación alguna, tanto directa como indirecta, por motivo de discapacidad, ni discriminación en la forma de negarse a facilitar los ajustes razonables, para que el derecho a la igualdad de trato sea real y efectivo.

2. Principios de autonomía, promoviendo el mayor grado de autosuficiencia y libre elección de las personas con discapacidad, sin perjuicio de prestarles la asistencia adecuada en los casos en

necessària pel seu grau i tipus de discapacitat. Es promourà, mitjançant els programes i les actuacions corresponents, l'accés de les persones amb discapacitat a una vida independent, caracteritzada per l'autosuficiència econòmica i l'assumpció de protagonisme en les decisions que afecten el seu desenvolupament diari.

3. Principi de participació, com a dret de les persones amb discapacitat i de les organitzacions i associacions que les representen a intervindre en el procés de presa de decisions que afecten les seues condicions de vida.

4. Principi d'integració: la promoció educativa, cultural, laboral i social de les persones amb discapacitat es portarà a terme procurant la seua inserció en la societat a través de l'ús dels recursos generals de què s'hi dispose. Només quan per les característiques de la seua discapacitat requerisquen una atenció específica, esta podrà prestar-se a través de servicis i centres especials.

5. Principi d'igualtat d'oportunitats: es garantirà l'accés de les persones amb discapacitat als béns i recursos generals de la societat, si és necessari a través de recursos complementaris i, en qualsevol cas, eliminant tota forma de discriminació i limitació que siga aliena a la condició pròpia d'estes persones. En l'aplicació d'este principi, les administracions públiques tindran en compte les necessitats particulars de les persones o col·lectius de persones amb discapacitat, sobretot pel que fa al disseny i provisió de servicis i recursos específics per a cada una d'elles, procurant garantir la cobertura territorial.

6. Principi de responsabilitat pública: l'Administració de la Generalitat, o les seues entitats autònomes i les empreses de la Generalitat incloses en la legislació pública valenciana, procuraran, dins de les seues disponibilitats pressupostàries, els mitjans i destinaran els recursos financers, tècnics, humans i organitzatius necessaris per a aconseguir la plena realització dels principis que s'enumeren en el present article. Igualment, les corporacions locals, les entitats i organismes públics, els agents socials i les associacions i persones privades, en els seus àmbits de competències corresponents, participaran i col·laboraran amb eixe mateix fi.

Article 5. De les competències de la Generalitat

Escauen a l'Administració de la Generalitat, per mitjà de la conselleria competent en matèria d'atenció a les persones amb discapacitat, entre altres, les següents actuacions:

a) Aprovar un Pla Integral d'Actuació per a les persones amb discapacitat de la Comunitat Valenciana, de caràcter quadriennal amb dotació pressupostària pròpia, que tindrà com a objectius orientar, consolidar i establir prioritats en les actuacions i inversions públiques i privades en la matèria objecte d'esta llei.

b) Investigar, formar, sensibilitzar i difondre la realitat que presenta el sector social de les persones amb discapacitat, prestant especial atenció a les seues característiques específiques i necessitats.

c) Disposar i organitzar l'arreglada de dades estadístiques elaborant censos específics de persones amb discapacitat i disposar, així mateix, la recollida de dades específiques de la demanda de servicis existent i els recursos disponibles, així com identificar noves necessitats, tot això d'acord amb el que disposa la legislació estatal de protecció de dades de caràcter personal.

d) Establir els criteris de qualitat que han d'acomplir tots els centres i els serveis que actuen en l'àmbit de les persones amb discapacitat, amb la finalitat de garantir les condicions en què aquests són atesos. Així mateix, també serà competència de la Generalitat l'establiment de mecanismes de supervisió i control de la qualitat esmentada en l'activitat dels centres i en la prestació dels serveis generalitzats que reben les persones amb discapacitat, siguen aquests de titularitat pública, d'entitats sense ànim de lucre o de la iniciativa privada.

e) Assessorar i donar suport, tècnicament i econòmicament, a les entitats locals i organitzacions i associacions públiques i privades, especialment a les d'iniciativa social sense ànim de lucre, que es decidisquen a col·laborar en la creació, gestió, promoció i desenvolupament de plans i programes de promoció de les persones amb

que resulte necesaria por su grado y tipo de discapacidad. Se promoverá, mediante los programas y actuaciones correspondientes el acceso de las personas con discapacidad a una vida independiente caracterizada por la autosuficiencia económica y la asunción de protagonismo en las decisiones que afectan a su desenvolvimiento diario.

3. Principio de participación, como derecho de las personas con discapacidad y de las organizaciones y asociaciones que las representen a intervenir en el proceso de toma de decisiones que afecten a sus condiciones de vida.

4. Principio de integración: la promoción educativa, cultural, laboral y social de las personas con discapacidad, se llevará a cabo procurando su inserción en la sociedad a través del uso de los recursos generales de que se disponga. Sólo cuando por las características de su discapacidad requieran una atención específica ésta podrá prestarse a través de servicios y centros especiales.

5. Principio de igualdad de oportunidades: se garantizará el acceso de las personas con discapacidad a los bienes y recursos generales de la sociedad, si es necesario a través de recursos complementarios y, en cualquier caso, eliminando toda forma de discriminación y limitación que le sea ajena a la condición propia de dichas personas. En la aplicación de este principio, las Administraciones Públicas tendrán en cuenta las necesidades particulares de las personas o colectivos de personas con discapacidad, sobre todo en cuanto hace al diseño y provisión de servicios y recursos específicos para cada una de ellas, procurando garantizar la cobertura territorial.

6. Principio de responsabilidad pública: la Administración de la Generalitat, o sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación pública valenciana, procurarán, dentro de sus disponibilidades presupuestarias, los medios y destinará los recursos financieros, técnicos, humanos y organizativos necesarios para alcanzar la plena realización de los principios que se enumeran en el presente artículo. Igualmente, las corporaciones locales, las entidades y organismos públicos, los agentes sociales y las asociaciones y personas privadas, en sus ámbitos de competencias correspondientes, participarán y colaborarán con ese mismo fin.

Artículo 5. De las competencias de la Generalitat

Corresponden a la Administración de la Generalitat, por medio de la Conselleria competente en materia de atención a las personas con discapacidad, entre otras, las siguientes actuaciones:

a) Aprobar un Plan Integral de Actuación para las personas con discapacidad de la Comunidad Valenciana, de carácter cuatriennal con dotación presupuestaria propia, que tendrá como objetivos orientar, consolidar y establecer prioridades en las actuaciones e inversiones públicas y privadas en la materia objeto de esta ley.

b) Investigar, formar, sensibilizar y difundir en la realidad que presenta el sector social de las personas con discapacidad, prestando especial atención a sus características específicas y necesidades.

c) Disponer y organizar la recogida de datos estadísticos elaborando censos específicos de personas con discapacidad y disponer asimismo la recogida de datos específicos de la demanda de servicios existente y los recursos disponibles, así como identificar nuevas necesidades, todo ello conforme con lo dispuesto en la legislación estatal de protección de datos de carácter personal.

d) Establecer los criterios de calidad que han de cumplir todos los centros y servicios que actúen en el ámbito de las personas con discapacidad, con el fin de garantizar las condiciones en que éstos son atendidos. Asimismo, también será competencia de la Generalitat el establecimiento de mecanismos de supervisión y control de la citada calidad en la actividad de los centros y en la prestación de los servicios generalizados que reciben las personas con discapacidad, sean éstos de titularidad pública, de entidades sin ánimo de lucro o de la iniciativa privada

e) Asesorar y apoyar, técnica y económicamente, a las entidades locales y organizaciones y asociaciones públicas y privadas, especialmente las de iniciativa social sin ánimo de lucro, que se decidan a colaborar en la creación, gestión, promoción y desarrollo de planes y programas de promoción de las personas con discapaci-

discapacitat; en la creació i gestió dels centres i en la prestació dels servicis regulats per la present llei. Amb este fi, dins del respecte a la normativa vigent en la matèria, es promourà l'establiment dels convenis de col·laboració i la celebració de concerts regulats en els articles 50 i següents de la present llei, que s'estimen convenients per al compliment adequat dels objectius previstos legalment.

f) Coordinar les actuacions de les distintes administracions públiques, sense perjudi del respecte al seu àmbit específic de competències, i de la iniciativa social sense ànim de lucre i privada, a fi de racionalitzar i optimitar l'ús dels recursos disponibles.

Article 6. Drets enfront l'Administració de la Generalitat, o les seues entitats autònomes i les seues entitats de Dret Públic subjectes a dret privat

Les persones amb discapacitat, en les seues relacions amb l'Administració de la Generalitat, o les seues entitats autònomes i les seues entitats de dret públic subjectes a dret privat, gaudiran dels drets que els atorga la present llei i la resta de normes que els siguen d'aplicació, i en especial, tindran els següents drets:

1. A rebre un tracte personalitzat i individualitzat.
2. A accedir en condicions d'igualtat amb la resta dels ciutadans als servicis públics.
3. A rebre la informació administrativa en condicions d'igualtat amb la resta dels ciutadans. Per a l'efectivitat de esmentat dret, caldrà tindre en compte, en el moment de proporcionar informació i procediments accessibles, els canals de comunicació utilitzats per les persones amb discapacitat. En particular, s'intentarà facilitar la informació en braille, llengua de signes i/o altres sistemes alternatius de comunicació que foren necessaris, o si és procedent per mitjà de recursos alternatius que els en permeten el coneixement, quan siga necessari.
4. Que les persones discapacitades amb mobilitat reduïda puguen presentar documents, formular al·legacions, omplir el tràmit d'audiència i vista de l'expedient o presa de declaració en el seu mateix domicili en els procediments administratius en els quals tinguen la condició d'interessats, o, en aquells en què es reconega l'acció pública.

Article 7. Compliment de la normativa sobre integració laboral de persones amb discapacitat, als efectes de la concessió d'ajudes o subvencions de la Generalitat

1. L'Administració de la Generalitat, així com les seues entitats autònomes i les empreses de la Generalitat previstes en la legislació pública valenciana, exigiran l'acreditació del compliment de la normativa sobre integració laboral de persones amb discapacitat, o si és procedent, l'exempció de la mencionada obligació, a aquells empresaris, persones físiques o jurídiques, que sol·liciten subvencions o ajudes econòmiques de la Generalitat.
2. L'acreditació del citat compliment, o si és procedent, l'exempció de la mencionada obligació, es realitzarà per mitjà de declaració responsable del sol·licitant, sense perjudi de les facultats de la Generalitat de comprovació de la validesa de la mencionada declaració en qualsevol moment, així com de la imposició de les sancions que pogueren escaure.
3. Sense l'acreditació, o si és procedent, l'exempció regulats en este article, no podran concedir-se ajudes o subvencions.

Article 8. Preferència en la concessió de subvencions i ajudes econòmiques

L'administració de la Generalitat, les entitats autònomes que en depenen i les empreses de la Generalitat contemplades en la legislació pública valenciana, en les corresponents ordres de convocatòria d'ajudes econòmiques i subvencions destinades a empreses, haurà d'establir la preferència en l'adjudicació, en cas d'empat de les millors proposicions en la puntuació final obtinguda pels sol·licitants, de les empreses que acrediten ocupar un percentatge de treballadors discapacitats superior pel que fa a la plantilla de l'empresa amb anterioritat a la publicació de la norma per la qual es regulen les ajudes o les subvencions.

dad; en la creación y gestión de los centros y en la prestación de los servicios regulados por la presente ley. Con este fin, dentro del respeto a la normativa vigente en la materia, se promoverá el establecimiento de los convenios de colaboración y la celebración de ciertos regulados en los artículos 50 y siguientes de la presente ley, que se estimen convenientes para el cumplimiento adecuado de los objetivos previstos legalmente.

f) Coordinar las actuaciones de las distintas Administraciones Públicas, sin perjuicio del respeto a su ámbito específico de competencias, y de la iniciativa social sin ánimo de lucro y privada, a fin de racionalizar y optimizar el uso de los recursos disponibles.

Artículo 6. Derechos frente a la Administración de la Generalitat, o sus entidades autónomas y sus entidades de Derecho Público sujetas a derecho privado

Las personas con discapacidad, en sus relaciones con la Administración de la Generalitat, o sus entidades autónomas y sus entidades de derecho público sujetas a derecho privado, gozarán de los derechos que les otorga la presente ley y demás normas que les sean de aplicación, y en especial, tendrán los siguientes derechos:

1. A recibir un trato personalizado e individualizado.
2. A acceder en condiciones de igualdad con el resto de los ciudadanos a los servicios públicos.
3. A recibir la información administrativa en condiciones de igualdad con el resto de los ciudadanos. Para la efectividad de dicho derecho, se deberá tener en cuenta, en el momento de proporcionar información y procedimientos accesibles, los canales de comunicación utilizados por las personas con discapacidad. En particular, se intentará facilitar la información en braille, lengua de signos y/o otros sistemas alternativos de comunicación que fueran necesarios, o en su caso mediante recursos alternativos que les permitan su conocimiento, cuando sea necesario.
4. A que las personas con discapacidad con movilidad reducida puedan presentar documentos, formular alegaciones, cumplimentar el trámite de audiencia y vista del expediente o toma de declaración en su propio domicilio en los procedimientos administrativos en los que tengan la condición de interesados, o, en aquellos en los que se reconozca la acción pública.

Artículo 7. Cumplimiento de la normativa sobre integración laboral de personas con discapacidad, a efectos de la concesión de ayudas o subvenciones de la Generalitat

1. La Administración de la Generalitat, así como sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación pública valenciana, exigirán la acreditación del cumplimiento de la normativa sobre integración laboral de personas con discapacidad, o en su caso, la exención de dicha obligación, a aquellos empresarios, personas físicas o jurídicas, que soliciten subvenciones o ayudas económicas de la Generalitat.
2. La acreditación de dicho cumplimiento, o en su caso, la exención de dicha obligación, se realizará mediante declaración responsable del solicitante, sin perjuicio de las facultades de la Generalidad Valenciana de comprobación de la validez de dicha declaración en cualquier momento, así como de la imposición de las sanciones que pudieran corresponder.
3. Sin la acreditación, o en su caso, exención regulados en este artículo, no podrá concederse ayudas o subvenciones.

Artículo 8. Preferencia en la concesión de subvenciones y ayudas económicas.

La Administración de la Generalitat, sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación pública valenciana, en las correspondientes órdenes de convocatoria de ayudas económicas y subvenciones destinadas a empresas, deberá establecer la preferencia en la adjudicación, en caso de empate de las mejores proposiciones en la puntuación final obtenida por los solicitantes, de aquellas empresas que acrediten ocupar un porcentaje de trabajadores discapacitados superior respecto a la plantilla de la empresa con anterioridad a la publicación de la norma por la que se regulen las ayudas o subvenciones.

Quan no siga possible la incorporació de treballadors discapacitats a les empreses sol·licitants, per la impossibilitat que els serveis d'ocupació públics competents, o les agències de col·locació, puguen atendre l'oferta d'ocupació després d'haver efectuat totes les gestions d'intermediació necessàries per a donar resposta als requeriments d'aquesta i concloure-la amb resultat negatiu, l'adjudicació es farà a l'empresa que acredite un increment en les quotes previstes en la normativa vigent per a les mesures alternatives a la contractació de treballadors discapacitats.

Article 9. Preferència en la contractació administrativa

1. En els plecs de clàusules administratives particulars dels contractes de l'administració de la Generalitat, de les entitats autònomes que en depenen i les entitats que en depenen de dret públic subjectes a dret privat, caldrà recollir com a criteri preferencial en l'adjudicació d'aquests que en cas d'empat de les millors proposicions en la puntuació final obtinguda pels licitadors, l'adjudicació es farà a l'empresa que acredite tenir en la seua plantilla, en el moment de presentar les seues proposicions, un percentatge major de treballadors discapacitats amb anterioritat a la publicació del contracte.

Quan no siga possible la incorporació de treballadors discapacitats a les empreses sol·licitants, per la impossibilitat que els serveis d'ocupació públics competents, o les agències de col·locació, puguen atendre l'oferta d'ocupació després d'haver efectuat totes les gestions d'intermediació necessàries per a donar resposta als requeriments d'aquesta i concloure-la amb resultat negatiu, l'adjudicació es farà a l'empresa que acredite un increment en les quotes previstes en la normativa vigent per a les mesures alternatives a la contractació de treballadors discapacitats.

2. Igualment, en els supòsits d'adquisició de productes i servicis tecnològics d'informació i comunicació, els mencionats plecs arrellegaran com a criteri preferencial en la seua adjudicació que, en cas d'empat de les millors proposicions en la puntuació final obtinguda pels licitadors, l'adjudicació s'efectuarà a l'empresa que acredite que els mencionats productes i servicis són accessibles per a les persones amb discapacitat.

Article 10. Flexibilitat d'horaris laborals en l'Administració Pública de la Generalitat, les seues entitats autònomes i les empreses de la Generalitat previstes en la legislació pública valenciana

1. El personal al servici de la Generalitat, de les seues entitats autònomes i les empreses de la Generalitat regulades en la legislació pública valenciana, que tinga al seu càrrec alguna persona dependent per motiu de discapacitat, tindrà dret a la flexibilització de l'horari laboral fins un màxim de dos hores diàries, i podran fruir-les, exclusivament, en els períodes compresos entre les 8 i les 10 hores, entre les 13 i les 15 hores i entre les 16 i les 19 hores, i hauran de recuperar les esmentades hores, dins de l'horari de treball setmanal.

2. El gaudi d'este dret exigirà l'autorització de la conselleria amb competències en matèria de funció pública o dels caps de personal de les seues entitats autònomes i les empreses de la Generalitat regulades en la legislació pública valenciana en les quals preste els seus servicis este personal. Podrà limitar-se el gaudi d'este dret quan per les especials característiques del servici que cal exercir l'absència del lloc de treball puga ocasionar greus trastorns al servici públic, cosa que haurà d'acreditar-se per mitjà de resolució motivada.

Article 11. Foment de la flexibilitat d'horaris laborals en les empreses

L'Administració de la Generalitat, a través del departament competent en matèria d'ocupació, adoptarà mesures de foment de la flexibilitat dels horaris laborals dels treballadors i treballadores amb discapacitat, així com dels treballadors i treballadores que tinguen al seu càrrec alguna persona dependent per motiu de discapacitat i convocarà a l'efecte ajudes perquè les empreses adopten este tipus d'iniciatives.

Cuando no sea posible la incorporación de trabajadores discapacitados a las empresas solicitantes, por la imposibilidad de que los servicios de empleo públicos competentes, o las agencias de colocación, puedan atender la oferta de empleo después de haber efectuado todas las gestiones de intermediación necesarias para dar respuesta a los requerimientos de la misma y concluirla con resultado negativo, la adjudicación se efectuará a la empresa que acredite un incremento en las cuotas previstas en la normativa vigente para las medidas alternativas a la contratación de trabajadores discapacitados.

Artículo 9. Preferencia en la contratación administrativa.

1. En los pliegos de cláusulas administrativas particulares de los contratos de la Administración de la Generalitat, de sus entidades autónomas y sus entidades de derecho público sujetas a derecho privado, deberá recogerse como criterio preferencial en la adjudicación de los mismos que, en caso de empate de las mejores proposiciones en la puntuación final obtenida por los licitadores, la adjudicación se efectuará a la empresa que acredite tener en su plantilla, en el momento de presentar sus proposiciones, un porcentaje mayor de trabajadores discapacitados con anterioridad a la publicación del contrato.

Cuando no sea posible la incorporación de trabajadores discapacitados a la empresas licitadoras, por la imposibilidad de que los servicios de empleo públicos competentes, o las agencias de colocación, puedan atender la oferta de empleo después de haber efectuado todas las gestiones de intermediación necesarias para dar respuesta a los requerimientos de la misma y concluirla con resultado negativo, la adjudicación se efectuará a la empresa que acredite un incremento de las cuotas previstas en la normativa vigente para las medidas alternativas a la contratación de trabajadores discapacitados.

2. Igualmente, en los supuestos de adquisición de productos y servicios tecnológicos de información y comunicación, dichos pliegos recogerán como criterio preferencial en la adjudicación de los mismos que, en caso de empate de las mejores proposiciones en la puntuación final obtenida por los licitadores, la adjudicación se efectuará a la empresa que acredite que los mencionados productos y servicios son accesibles para las personas con discapacidad.

Artículo 10. Flexibilidad de horarios laborales en la Administración Pública de la Generalidad Valenciana, sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación pública valenciana

1. El personal al servicio de la Generalitat, de sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación pública valenciana, que tenga a su cargo alguna persona dependiente por motivo de discapacidad, tendrá derecho a la flexibilización del horario laboral hasta un máximo de dos horas diarias, pudiendo disfrutarlas, exclusivamente, en los periodos comprendidos entre las 8 y las 10 horas, entre las 13 y las 15 horas y entre las 16 y las 19 horas, debiendo recuperar dichas horas, dentro del horario de trabajo semanal.

2. El disfrute de este derecho exigirá la autorización de la Conselleria con competencias en materia de función pública o de los jefes de personal de sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación pública valenciana en los que preste sus servicios este personal. Podrá limitarse el disfrute de este derecho cuando por las especiales características del servicio a desempeñar la ausencia del puesto de trabajo pueda ocasionar graves trastornos al servicio público, lo que deberá acreditarse mediante resolución motivada.

Artículo 11. Fomento de la flexibilidad de horarios laborales en las empresas

La Administración de la Generalitat, a través del departamento competente en materia de empleo, adoptará medidas de fomento de la flexibilidad de los horarios laborales de los trabajadores y trabajadoras con discapacidad, así como de los trabajadores y trabajadoras que tengan a su cargo alguna persona dependiente por motivo de discapacidad, convocando al efecto ayudas para que las empresas adopten este tipo de iniciativas.

Article 12. Informació

1. Les Administracions Públiques Valencianes, per a permetre el coneixement dels drets reconeguts en la present llei, i la resta de normativa que redunde en benefici de les persones amb discapacitat, facilitarà informació accessible a qualsevol que la sol·licite.

En concret, hauran de prestar informació sobre els recursos existents a la Comunitat Valenciana destinats a les persones amb discapacitat, ja siguen de caràcter educatiu, laboral o social o qualsevol altres.

2. La informació que es facilite als ciutadans en cap no cas podrà comportar una interpretació normativa, ni consideració jurídica o econòmica, sinó una simple determinació de conceptes, informació d'opcions legals o col·laboració en la formalització d'impresos o sol·licituds.

Article 13. Control i qualitat de les mesures normatives vigents que afecten les persones amb discapacitat.

L'administració de la Generalitat, a través del departament corresponent segons la matèria, establirà mecanismes de supervisió i control de qualitat del compliment de les mesures normatives vigents que afecten les persones amb discapacitat.

CAPÍTOL II
Sanitat

Article 14. Acció sanitària

La conselleria o organisme de la Generalitat amb competències en matèria de sanitat, d'acord amb el que disposen els articles següents, serà l'encarregada de portar a terme una política de prevenció de les discapacitats i d'adoptar les mesures necessàries per a garantir assistència sanitària i rehabilitació integral a les persones amb discapacitat.

Article 15. Prevenció de les discapacitats

1. La política de prevenció de les discapacitats tindrà per objecte evitar que es produïsquen deficiències psíquiques, físiques i sensorials en les persones, així com reduir-ne la repercussió negativa.

2. A fi de portar a terme la política de prevenció de la discapacitat, la Generalitat, adoptarà les mesures d'actuació següents:

a) Fomentarà l'orientació, planificació familiar i assessorament genètic als grups de risc.

b) Fomentarà el desenvolupament de les capacitats individuals de les persones amb discapacitat a qualsevol edat i des de l'aparició de la discapacitat.

c) Realitzarà campanyes de vacunació contra les malalties transmissibles que generen riscos de discapacitat en les persones.

d) Realitzarà campanyes de prevenció, orientació i assessorament de les patologies sobrevingudes.

3. En el marc de la política de prevenció de la discapacitat, qualsevol dona embarassada resident a la Comunitat Valenciana i independentment de l'edat, tindrà els drets següents davant l'administració de la Generalitat:

a) Dret al diagnòstic precoç.

b) Dret a la prevenció de la discapacitat des de l'inici de l'embaràs.

c) Dret a l'atenció mèdica durant l'embaràs, el part i el puerperi.

d) Dret a l'assessorament psicosocial després del diagnòstic.

Article 16. Assistència sanitària

L'administració pública de la Generalitat prestarà, d'acord amb el règim de seguretat social aplicable, la prevenció, l'assistència i les prestacions sanitàries, farmacèutiques i, si escau, els tractaments dietoteràpics complexos, per a la correcta atenció a les persones amb discapacitat, quan això siga necessari per al seu desenvolupament físic, psíquic i sensorial.

Artículo 12. Información

1. Las Administraciones Públicas Valencianas, para permitir el conocimiento de los derechos reconocidos en la presente ley, y demás normativa que redunde en beneficio de las personas con discapacidad, facilitará información accesible a cualquiera que la solicite.

En concreto, deberán prestar información sobre los recursos existentes en la Comunidad Valenciana destinados a las personas con discapacidad, ya sean de carácter educativo, laboral o social o cualquiera otros.

2. La información que se facilite a los ciudadanos en ningún caso podrá entrañar una interpretación normativa, ni consideración jurídica o económica, sino una simple determinación de conceptos, información de opciones legales o colaboración en la cumplimentación de impresos o solicitudes.

Artículo 13. Control y calidad de las medidas normativas vigentes que afectan a las personas con discapacidad.

La Administración de la Generalitat, a través del departamento correspondiente en función de la materia, establecerá mecanismos de supervisión y control de calidad del cumplimiento de las medidas normativas vigentes que afectan a las personas con discapacidad.

CAPÍTULO II
Sanidad

Artículo 14. Acción sanitaria

La conselleria u organismo de la Generalidad Valenciana con competencias en materia de sanidad, de acuerdo con lo dispuesto en los artículos siguientes, será la encargada de llevar a cabo una política de prevención de las discapacidades y de adoptar las medidas necesarias para garantizar asistencia sanitaria y rehabilitación integral a las personas con discapacidad.

Artículo 15. Prevención de las discapacidades

1. La política de prevención de las discapacidades tendrá por objeto evitar que se produzcan deficiencias psíquicas, físicas y sensoriales en las personas, así como reducir la repercusión negativa de las mismas.

2. Con el fin de llevar a cabo la política de prevención de la discapacidad, la Generalitat, adoptará las siguientes medidas de actuación:

a) Fomentará la orientación, planificación familiar y asesoramiento genético a los grupos de riesgo.

b) Fomentará el desarrollo de las capacidades individuales de las personas con discapacidad a cualquier edad y desde la aparición de la discapacidad.

c) Realizará campañas de vacunación contra las enfermedades transmisibles que generen riesgos de discapacidad en las personas.

d) Realizará campañas de prevención, orientación y asesoramiento de las patologías sobrevenidas.

3. En el marco de la política de prevención de la discapacidad, cualquier mujer embarazada residente en la Comunidad Valenciana, e independientemente de su edad, tendrá los siguientes derechos frente a la Administración de la Generalitat:

a) Derecho al diagnóstico precoz.

b) Derecho a la prevención de la discapacidad desde el inicio del embarazo.

c) Derecho a la atención médica durante el embarazo, el parto y puerperio.

d) Derecho al asesoramiento psicosocial, tras el diagnóstico

Artículo 16. Asistencia sanitaria

La Administración pública de la Generalitat prestará, de conformidad con el régimen de seguridad social aplicable, la prevención, asistencia y prestaciones sanitarias, farmacéuticas y, en su caso, los tratamientos dietoterápicos complejos, para la correcta atención a las personas con discapacidad, cuando ello sea necesario para su desarrollo físico, psíquico y sensorial.

La Generalitat garantirà el finançament gratuït per als productes inclosos en la prestació farmacèutica, el catàleg ortoprotèsic i les ajudes tècniques, als malalts menors de 18 anys amb discapacitat diagnosticada amb un grau de minusvalidesa igual o superior al 33%. Aquesta prestació s'estendrà als majors de 18 anys diagnosticats amb un grau de minusvalidesa igual o superior al 65%.

Es crearan unitats de referència multidisciplinars, segons criteris geogràfics i de prevalència, per als tipus de discapacitat que necessiten diagnòstic, tractament i seguiment durant tota la vida de la persona amb discapacitat. Hi haurà una relació continuada dels professionals amb la persona amb discapacitat i els seus familiars.

Article 17. Rehabilitació

1. L'Administració de la Generalitat portarà a terme les actuacions necessàries tendents a garantir a les persones amb discapacitat, la rehabilitació integral necessària per a millorar, mantindre o compensar el seu estat físic, psíquic o sensorial.

A estos efectes, s'entén per rehabilitació, el procés orientat a la recuperació, manteniment o adquisició d'una funció o habilitat perduda, reduïda o no adquirida, tenint per objecte la prestació de servicis i ajudes tècniques dirigides a la consecució de la recuperació de les persones amb discapacitat, la minoració de les seqüeles resultants i del desenvolupament de les capacitats que disposa la persona amb discapacitat.

2. Quan s'estime convenient, este procés de rehabilitació exigirà un tractament continuat, permanent i especialitzat.

CAPÍTOL III Educació

Article 18. Acció educativa

La conselleria o organisme de la Generalitat amb competències en matèria d'educació, d'acord amb el que disposen els articles següents, serà l'encarregada de garantir una política de foment de l'educació i del procés educatiu adequat per a les persones amb discapacitat.

Article 19. Mesures d'actuació en matèria educativa

L'Administració de la Generalitat, portarà a terme les següents actuacions en matèria d'educació:

a) Si després de l'aplicació dels criteris prioritars arrellegats en la legislació bàsica estatal quant a l'accés dels centres mantinguts amb fons públics, es produïren empats en la puntuació obtinguda pels sol·licitants, es donarà preferència a l'escolarització dels alumnes discapacitats en centres que compten amb els suports necessaris per a atendre les seues necessitats específiques, en la modalitat educativa més adequada a la seua discapacitat. La mateixa preferència es donarà als alumnes amb pares amb discapacitat igual o superior al 33%. Únicament en els supòsits en què les necessitats dels alumnes discapacitats no pugen ser satisfetes en un centre ordinari, l'administració de la Generalitat procedirà a l'escolarització en unitats o en centres específics d'educació especial.

b) Quan després de l'aplicació dels criteris prioritars arrellegats en la legislació bàsica estatal quant a l'accés dels centres mantinguts amb fons públics, es produïren empats en la puntuació obtinguda pels sol·licitants, es donarà preferència per a ocupar llocs escolars d'ensenyança postobligatòria, en els centres de Batxillerat i Formació Professional, als alumnes amb necessitats educatives especials que hagen obtingut el títol de graduat en educació secundària obligatòria. La Generalitat adoptarà les mesures tendents a garantir que estos centres disposen dels mitjans personals i materials necessaris, així com que s'efectuen les adaptacions curriculars pertinents.

c) Pel que fa a estudis universitaris, promourà l'adaptació de determinades matèries o pràctiques per a atendre a les necessitats dels alumnes amb discapacitat, sempre que amb tals adaptacions no s'impedisca aconseguir un desenvolupament suficient dels objectius generals previstos per a estos estudis.

La Generalidad Valenciana garantizará la financiación gratuita para los productos incluidos en la prestación farmacéutica, el catálogo ortoprotésico y ayudas técnicas, a los pacientes menores de 18 años con discapacidad diagnosticada con un grado de minusvalía igual o superior al 33 %, siendo extensible esta prestación a los mayores de 18 años diagnosticadas con un grado de minusvalía igual o superior al 65 %.

Se crearán unidades de referencia multidisciplinarias, atendiendo a criterios geográficos y de prevalencia, para los tipos de discapacidad que precisen diagnóstico, tratamiento y seguimiento durante toda la vida de la persona con discapacidad, existiendo una relación continuada de los profesionales con la persona con discapacidad y sus familiares.

Artículo 17. Rehabilitación

1. La Administración de la Generalidad Valenciana llevará a cabo las actuaciones necesarias tendentes a garantizar a las personas con discapacidad, la rehabilitación integral necesaria para mejorar, mantener o compensar su estado físico, psíquico o sensorial.

A estos efectos, se entiende por rehabilitación, el proceso orientado a la recuperación, mantenimiento o adquisición de una función o habilidad perdida, reducida o no adquirida, teniendo por objeto la prestación de servicios y ayudas técnicas dirigidas a la consecución de la recuperación de las personas con discapacidad, la minoración de las secuelas resultantes y del desarrollo de las capacidades que dispone la persona con discapacidad.

2. Cuando se estime conveniente, este proceso de rehabilitación exigirá un tratamiento continuado, permanente y especializado.

CAPÍTULO III Educación

Artículo 18. Acción educativa

La conselleria u organismo de la Generalidad Valenciana con competencias en materia de educación, de acuerdo con lo dispuesto en los artículos siguientes, será la encargada de garantizar una política de fomento de la educación y del proceso educativo adecuado para las personas con discapacidad.

Artículo 19. Medidas de actuación en materia educativa

La Administración de la Generalitat, llevará a cabo las siguientes actuaciones en materia de educación:

a) Si tras la aplicación de los criterios prioritarios recogidos en la legislación básica estatal en cuanto al acceso de los centros mantenidos con fondos públicos, se produjeran empates en la puntuación obtenida por los solicitantes, se dará preferencia a la escolarización de los alumnos discapacitados en centros que cuenten con los soportes necesarios para cubrir sus necesidades específicas, en la modalidad educativa más adecuada a su discapacidad. La misma preferencia se dará a los alumnos con padres con discapacidad igual o superior al 33%. Únicamente en aquellos supuestos en los que las necesidades de los alumnos discapacitados no puedan ser satisfechas en un centro ordinario, la Administración de la Generalitat procederá a su escolarización en unidades o en centros específicos de educación especial.

b) Cuando tras la aplicación de los criterios prioritarios recogidos en la legislación básica estatal en cuanto al acceso de los centros mantenidos con fondos públicos, se produjeran empates en la puntuación obtenida por los solicitantes, se dará preferencia para ocupar puestos escolares de enseñanza postobligatoria, en los centros de Bachillerato y Formación Profesional, a los alumnos con necesidades educativas especiales que hayan obtenido el título de graduado en educación secundaria obligatoria. La Generalidad Valenciana adoptará las medidas tendentes a garantizar que estos centros dispongan de los medios personales y materiales necesarios, así como a que se efectúen las adaptaciones curriculares pertinentes.

c) En lo referente a estudios universitarios, promoverá la adaptación de determinadas materias o prácticas para atender a las necesidades de los alumnos con discapacidad, siempre que con tales adaptaciones no se impida alcanzar un desarrollo suficiente de los objetivos generales previstos para estos estudios.

d) Realitzarà convocatòries específiques de beques o ajudes per a desplaçament, residència i manutenció dels alumnes amb discapacitat que cursen ensenyances, quan les necessitats així ho exigisquen.

e) Donarà prioritat en l'atorgament de subvencions als titulars dels centres que garantisquen els drets a què es referix l'article següent.

f) Es facilitarà la posada en marxa d'opcions educatives tendents d'aconseguir el desenrotllament integral de l'alumnat amb discapacitat.

g) L'administració de la Generalitat dotarà els centres educatius sostinguts amb fons públics, a tots els nivells, dels recursos necessaris, humans i/o materials, per atendre les necessitats de l'alumnat amb discapacitat, així com implementarà les adaptacions curriculars necessàries per afrontar amb èxit la tasca educativa. Per això, realitzarà les agrupacions que resulten pertinents.

Article 20. Drets de les persones amb discapacitat en matèria educativa

En qualsevol de les etapes educatives, obligatòries i no obligatòries, en centres de titularitat pública o concertats per l'Administració de la Generalitat, a les persones amb discapacitat compreses en l'àmbit d'aplicació d'esta llei es garantiran els següents drets:

1. Dret a l'atenció educativa específica que, per les seues necessitats especials, requerisquen.

2. Dret a l'atenció primerenca de les necessitats educatives especials dels alumnes discapacitats.

3. Dret a l'avaluació psicopedagògica del seu procés educatiu.

4. Dret a la utilització de mitjans tècnics, didàctics i noves tecnologies, així com altres recursos i opcions educatives que faciliten el seu aprenentatge.

CAPÍTOL IV *De la integració laboral*

Article 21. Objectius

La conselleria o organisme de la Generalitat amb competències en matèria d'ocupació i formació professional ocupacional o contínua, serà l'encarregada de portar a terme la inserció i integració laboral de les persones amb discapacitat, prioritàriament en el sistema ordinari de treball, o si no n'hi ha, en el sistema productiu, per mitjà de la fórmula especial de treball protegit. Igualment, especial atenció es dedicarà a l'orientació i intermediació per a les persones amb discapacitat, formació professional de les persones amb discapacitat, informació i motivació per a l'autoocupació i l'assessorament de projectes empresarials.

Secció 1ª Formació Professional

Article 22. Formació professional

1. Es fomentarà la programació i organització de cursos de formació professional, ocupacional i contínua, en mòduls adaptats, amb recursos tècnics i personals adequats, en funció del tipus de discapacitat de l'alumnat, dirigits a aquells alumnes discapacitats les característiques individuals dels quals els impedisquen l'accés als programes ordinaris de formació professional.

2. Es potenciarà igualment el desenrotllament de pràctiques professionals en centres de treball.

Article 23. Prioritat i reserva de places en els cursos de formació professional

1. Es prioritzarà la concessió d'ajudes a tots els cursos i accions de formació professional que vagen dirigides a les persones amb discapacitat.

2. En els cursos de formació professional organitzats per l'Administració de la Generalitat, es reservarà un 3% del nombre de places per a persones amb discapacitat, i caldrà garantir com a mínim, independentment del nombre de places convocades, la reserva d'una plaça per a persones amb discapacitat.

d) Realizará convocatorias específicas de becas o ayudas para desplazamiento, residencia y manutención de los alumnos con discapacidad que cursen enseñanzas, cuando las necesidades así lo exijan.

e) Dará prioridad en el otorgamiento de subvenciones a los titulares de los centros que garanticen los derechos a que se refiere el artículo siguiente.

f) Se facilitará la puesta en marcha de opciones educativas tendentes a conseguir el desarrollo integral del alumnado con discapacidad.

g) La administración de la Generalitat dotará a los centros educativos sostenidos con fondos públicos, a todos los niveles, de los recursos necesarios, humanos y/o materiales, para atender las necesidades del alumnado con discapacidad, así como implementará las adaptaciones curriculares necesarias para afrontar con éxito la tarea educativa, llevando a cabo para ello las agrupaciones que resulten pertinentes.

Artículo 20. Derechos de los las personas con discapacidad en materia educativa

En cualquiera de las etapas educativas, obligatorias y no obligatorias, en Centros de titularidad pública o concertados por la Administración de la Generalitat, a las personas con discapacidad comprendidas en el ámbito de aplicación de esta ley se garantizarán los siguientes derechos:

1. Derecho a la atención educativa específica que, por sus necesidades especiales, requieran.

2. Derecho a la atención temprana de las necesidades educativas especiales de los alumnos discapacitados.

3. Derecho a la evaluación psicopedagógica de su proceso educativo.

4. Derecho a la utilización de medios técnicos, didácticos y nuevas tecnologías, así como otros recursos y opciones educativas que faciliten su aprendizaje.

CAPÍTULO IV *De la integración laboral*

Artículo 21. Objetivos

La conselleria u organismo de la Generalidad Valenciana con competencias en materia de empleo y formación profesional ocupacional o continua, será la encargada de llevar a cabo la inserción e integración laboral de las personas con discapacidad, prioritariamente en el sistema ordinario de trabajo, o en su defecto, en el sistema productivo, mediante la fórmula especial de trabajo protegido. Igualmente, especial atención se dedicará a la orientación e intermediación para las personas con discapacidad, formación profesional de las personas con discapacidad, información y motivación para el autoempleo y asesoramiento de proyectos empresariales.

Sección 1ª Formación Profesional

Artículo 22. Formación profesional

1. Se fomentará la programación y organización de cursos de formación profesional, ocupacional y continua, en módulos adaptados, con recursos técnicos y personales adecuados, en función del tipo de discapacidad del alumnado, dirigidos a aquellos alumnos discapacitados cuyas características individuales les impidan el acceso a los programas ordinarios de formación profesional.

2. Se potenciará igualmente el desarrollo de prácticas profesionales en centros de trabajo.

Artículo 23. Prioridad y reserva de plazas en los cursos de formación profesional

1. Se priorizará la concesión de ayudas a todos los cursos y acciones de formación profesional vayan dirigidos a las personas con discapacidad.

2. En los cursos de formación profesional organizados por la Administración de la Generalitat, se reservará un 3% del número de plazas para personas con discapacidad, debiendo garantizarse como mínimo, independientemente del número de plazas convocadas, la reserva de una plaza para personas con discapacidad.

Article 24. Criteris de formació professional

Periòdicament es desenrotllaran els criteris que caldrà seguir per a la programació i promoció de la formació professional de les persones amb discapacitat, a fi de garantir una formació adequada a les seues característiques, incloent en la mencionada programació totes les mesures que calga perquè el desenrotllament tecnològic supose més independència d'este col·lectiu.

Secció 2^a
Inserció laboral

Article 25. Mesures de foment per a la inserció laboral de les persones amb discapacitat

1. La Generalitat portarà a terme una política de foment de l'ocupació tendent a facilitar la inserció laboral de les persones amb discapacitat i la seua permanència en el mercat ordinari de treball, desenrotllant per a això els diferents instruments d'inserció laboral, ajudes econòmiques i tècniques necessàries perquè les persones amb discapacitat no es vegem excloses de l'accés al mercat laboral. La conselleria o l'organisme de la Generalitat competent en matèria d'ocupació, avaluarà de forma permanent les possibilitats d'integració en el mercat laboral de les persones amb discapacitat, fomentant la integració laboral.

2. Per a la integració de les persones amb discapacitat en el mercat ordinari de treball es promocionaran aquells programes dirigits a la contractació de persones amb discapacitat, a la possibilitat de constituir-se en treballadors autònoms o la d'integrar-se en empreses d'economia social, la reinserció de treballadors discapacitats i els que aniran destinats a l'adaptació de llocs de treball.

3. En les ofertes d'ocupació pública, la Generalitat reservarà una quota no inferior al 5% de les places anuals convocades per a ser cobertes per persones amb discapacitat de grau igual o superior al 33 %, sempre que superen les proves selectives, en la modalitat que s'establisca per tipus de discapacitat, i que en el seu moment acrediten l'indicat grau de discapacitat i la compatibilitat amb l'acompliment de les tasques i funcions corresponents, segons es determine reglamentàriament.

4. En les proves d'accés a l'ocupació pública de la Generalitat, es garantirà el compliment de la normativa en matèria d'adaptabilitat i s'adoptaran les mesures indispensables per a garantir la igualtat d'oportunitats.

Article 26. Centres Especials d'Ocupació

Es fomentarà l'ocupació estable dels treballadors amb discapacitat en els Centres Especials d'Ocupació per mitjà d'ajudes dirigits a la creació, manteniment i increment de l'ocupació en ells, així com ajudes destinades a facilitar el transport als dits centres quan la majoria dels seus treballadors siguen persones amb discapacitat amb mobilitat reduïda o persones amb discapacitat psíquica.

Article 27. Ocupació amb suport i enclavaments laborals

També es potenciaran experiències singulars que suposen la creació de llocs de treball ordinari destinats a les persones amb discapacitat amb necessitat de suport generalitzat, a través d'accions basades en l'ocupació amb suport i enclavaments laborals. Tals mesures es fonamentaran, entre altres, en accions d'acompanyament laboral o mediador laboral d'acord a les necessitats de cada col·lectiu de persones amb discapacitat, com a forma de garantir l'èxit de la inserció i manteniment d'una persona amb discapacitat en l'ocupació ordinària.

CAPÍTOL V
Integració Social

Article 28. Centres de Valoració i Orientació

1. Els centres de valoració i orientació de discapacitats es configuren com a l'estructura física i funcional de caràcter públic en l'àmbit de la Comunitat Valenciana destinada a la valoració i quali-

Artículo 24. Criterios de formación profesional

Periódicamente se desarrollarán los criterios a seguir en orden a la programación y promoción de la formación profesional de las personas con discapacidad, con el fin de garantizar una formación adecuada a sus características, incluyendo en dicha programación cuantas medidas sean necesarias para que el desarrollo tecnológico suponga más independencia de éste colectivo.

Sección 2^a
Inserción laboral

Artículo 25. Medidas de fomento para la inserción laboral de las personas con discapacidad

1. La Generalitat llevará a cabo una política de fomento del empleo tendente a facilitar la inserción laboral de las personas con discapacidad y su permanencia en el mercado ordinario de trabajo, desarrollando para ello los diferentes instrumentos de inserción laboral, ayudas económicas y técnicas necesarias para que las personas con discapacidad no se vean excluidas del acceso al mercado laboral. La conselleria u organismo de la Generalitat competente en materia de empleo, evaluará de forma permanente las posibilidades de integración en el mercado laboral de las personas con discapacidad, fomentando la integración laboral.

2. Para la integración de las personas con discapacidad en el mercado ordinario de trabajo se promocionarán aquellos programas dirigidos a la contratación de personas con discapacidad, a la posibilidad de constituirse en trabajadores autónomos o la de integrarse en empresas de economía social, la reinserción de trabajadores discapacitados y los que vayan destinados a la adaptación de puestos de trabajo.

3. En las ofertas de Empleo Público, la Generalitat reservará un cupo no inferior al 5% de las plazas anuales convocadas para ser cubiertas por personas con discapacidad de grado igual o superior al 33 %, siempre que superen las pruebas selectivas, en la modalidad que se establezca por tipo de discapacidad, y que en su momento acrediten el indicado grado de discapacidad y la compatibilidad con el desempeño de las tareas y funciones correspondientes, según se determine reglamentariamente.

4. En las pruebas de acceso al empleo público de la Generalitat, se garantizará el cumplimiento de la normativa en materia de adaptabilidad y se adoptarán las medidas indispensables para garantizar la igualdad de oportunidades.

Artículo 26. Centros Especiales de Empleo

Se fomentará el empleo estable de los trabajadores con discapacidad en los Centros Especiales de Empleo mediante ayudas dirigidas a la creación, mantenimiento e incremento del empleo en el mismo, así como ayudas destinadas a facilitar el transporte a dichos centros cuando la mayoría de sus trabajadores sean personas con discapacidad con movilidad reducida o personas con discapacidad psíquica.

Artículo 27. Empleo con apoyo y enclaves laborales

También se potenciarán experiencias singulares que supongan la creación de puestos de trabajo ordinario destinados a las personas con discapacidad con necesidad de apoyo generalizado, a través de acciones basadas en el empleo con apoyo y enclaves laborales. Tales medidas se fundamentarán, entre otras, en acciones de acompañamiento laboral o mediador laboral de acuerdo a las necesidades de cada colectivo de personas con discapacidad, como forma de garantizar el éxito de la inserción y mantenimiento de una persona con discapacidad en el empleo ordinario.

CAPÍTULO V
Integración Social

Artículo 28. Centros de Valoración y Orientación

1. Los centros de valoración y orientación de discapacidades se configuran como la estructura física y funcional de carácter público en el ámbito de la Comunidad Valenciana destinada a la valoración

ficació de la discapacitat i determinació del seu tipus i grau i de les necessitats, aptituds i possibilitats de recuperació de la persona amb discapacitat.

2. En el desenrotllament de les seues funcions, els centres de valoració i orientació realitzaran un seguiment periòdic de les persones amb discapacitat revisant, si és procedent, la valoració de la discapacitat si es produïra una variació en les circumstàncies de la persona.

Article 29. Objectius

Les actuacions que en el marc de l'acció social vagen dirigides a les persones amb discapacitat, tindran com a objectiu primordial la seua integració social, procurant en la mesura que es puga el manteniment en el seu entorn familiar, social i cultural, sense perjudi de la seua acció en centres adequats a les seues necessitats personals, quan resulte necessària.

Secció 1ª Centres i servicis

Article 30. Tipologia de centres i servicis

1. Els servicis d'acció social dirigits a persones amb discapacitat respondran a les següents finalitats:

a) Informació, orientació i assessorament tècnic a les persones amb discapacitat i familiars, o si és procedent, representants legals.

- b) Assistència domiciliària.
- c) Oci i temps lliure.
- d) Teleassistència o telealarma.
- e) Respir familiar.

2. Els centres d'acció social per a les persones amb discapacitat es classifiquen en:

- a) Centres d'atenció diürna.
- b) Residències i vivendes tutelades, que prestaran una atenció continuada les 24 hores del dia.

3. Reglamentàriament, es regularà la tipologia de cada un dels servicis i centres, així com, les seues característiques i condicions d'accés tenint en compte els distints tipus de discapacitat. Amb la finalitat de donar una adequada satisfacció a les necessitats que puguen sorgir, també podran establir-se reglamentàriament nous tipus de centres i servicis, així com les condicions que regiran en la seua prestació o per al seu accés.

Article 31. Informació, orientació i assessorament

1. Sense perjudi del que dispose la normativa general sobre servicis socials, i constituint el nivell primari d'atenció a les persones amb discapacitat, les administracions públiques de la Comunitat Valenciana prestaran amb caràcter personalitzat, informació, orientació i assessorament tècnic a les persones amb discapacitat o als seus representants legals sobre els drets de les persones amb discapacitat, l'exercici d'estos, els deures que els incumben i els recursos disponibles destinats a la seua atenció i a la promoció del seu benestar social.

2. Les esmentades actuacions tindran caràcter gratuït i seran prestades, preferentment, per equips multidisciplinars en centres socials.

3. La informació que es facilite als ciutadans en cap cas no podrà comportar una interpretació normativa, ni consideració jurídica o econòmica, sinó una simple determinació de conceptes, informació d'opcions legals o col·laboració en l'emplenament d'impresos o sol·licituds.

Article 32. Assistència domiciliària

Quan la situació individual o familiar de la persona amb discapacitat siga d'especial necessitat, les entitats locals de la Comunitat Valenciana, efectuaran prestacions personalitzades assistencials gratuïtes de caràcter domèstic, psicològic, rehabilitador, social i educatiu que, dirigides a facilitar la permanència de la persona en el seu nucli familiar o convivencial, servisquen de suport a les persones amb discapacitat, famílies o persones encarregades de la seua atenció.

y calificación de la discapacidad, y determinación de su tipo y grado, así como las necesidades, aptitudes y posibilidades de recuperación de la persona con discapacidad.

2. En el desarrollo de sus funciones, los centros de valoración y orientación realizarán un seguimiento periódico de las personas con discapacidad, revisando, en su caso, la valoración de la discapacidad si se produjera una variación en las circunstancias de la persona.

Artículo 29. Objetivos

Las actuaciones que en el marco de la acción social vayan dirigidas a las personas con discapacidad, tendrán como objetivo primordial su integración social, procurando en la medida de lo posible el mantenimiento en su entorno familiar, social y cultural, sin perjuicio de su acción en centros adecuados a sus necesidades personales, cuando resulte necesaria.

Sección 1ª Centros y Servicios

Artículo 30. Tipología de centros y servicios

1. Los servicios de acción social dirigidos a personas con discapacidad responderán a las siguientes finalidades:

a) Información, orientación y asesoramiento técnico a las personas con discapacidad y familiares, o en su caso, representantes legales.

- b) Asistencia domiciliaria.
- c) Ocio y tiempo libre.
- d) Teleasistencia o telealarma.
- e) Respiro familiar.

2. Los centros de acción social para las personas con discapacidad se clasifican en:

- a) Centros de atención diurna.
- b) Residencias y viviendas tuteladas, que prestarán una atención continuada las 24 horas del día.

3. Reglamentariamente, se regulará la tipología de cada uno de los servicios y centros, así como, sus características y condiciones de acceso teniendo en cuenta los distintos tipos de discapacidad. Con la finalidad de dar una adecuada satisfacción a las necesidades que puedan surgir, también podrán establecerse reglamentariamente nuevos tipos de centros y servicios, así como las condiciones que regirán en su prestación o para su acceso.

Artículo 31. Información, Orientación y Asesoramiento

1. Sin perjuicio de lo que disponga la normativa general sobre Servicios Sociales, y constituyendo el nivel primario de atención a las personas con discapacidad, las Administraciones Públicas de la Comunidad Valenciana prestarán con carácter personalizado, información, orientación y asesoramiento técnico a las personas con discapacidad o a sus representantes legales sobre los derechos de las personas con discapacidad, el ejercicio de los mismos, los deberes que le incumben y los recursos disponibles destinados a su atención y a la promoción de su bienestar social.

2. Dichas actuaciones tendrán carácter gratuito y se prestarán, preferentemente, por equipos multidisciplinarios en Centros Sociales.

3. La información que se facilite a los ciudadanos en ningún caso podrá entrañar una interpretación normativa, ni consideración jurídica o económica, sino una simple determinación de conceptos, información de opciones legales o colaboración en la cumplimentación de impresos o solicitudes.

Artículo 32. Asistencia domiciliaria

Cuando la situación individual o familiar de la persona con discapacidad sea de especial necesidad, las Entidades Locales de la Comunidad Valenciana, efectuarán prestaciones personalizadas asistenciales gratuitas de carácter doméstico, psicológico, rehabilitador, social y educativo que estando dirigidas a facilitar la permanencia de la persona en su núcleo familiar o convivencial, sirvan de apoyo a las personas con discapacidad, familias o personas encargadas de su cuidado.

Article 33. Programes d'oci i temps lliure

Les entitats locals en el seu àmbit territorial, la conselleria o organisme competent en matèria d'acció social de la Generalitat i, si és procedent, les associacions o entitats privades sense ànim de lucre, promouran la realització de programes d'oci i temps lliure que, destinats a persones amb discapacitat, fomenten la seua integració social i el seu desenrotllament personal.

Article 34. Servicis de teleassistència i telealarma

Les entitats locals en el seu àmbit territorial, la conselleria o organisme competent en matèria d'acció social de la Generalitat i, si és procedent, les associacions o entitats sense ànim de lucre, promouran servicis de teleassistència i telealarma que, per mitjà de línies telefòniques o de qualsevol altre sistema de comunicació a distància, permeten que una persona dependent per motiu de discapacitat estiga en contacte permanent amb un equip de suport que, en cas d'urgència o necessitat, adopte les mesures oportunes per a una adequada assistència puntual.

Article 35. Servicis de respir familiar

Les entitats locals en el seu àmbit territorial, la conselleria o organisme competent en matèria d'acció social de la Generalitat i, si és procedent, les associacions o entitats privades sense ànim de lucre, promouran servicis de respir familiar que, per mitjà d'un recurs d'estades curtes a què puguen acudir persones amb discapacitat, permetrà a les famílies o tutors, solucionar situacions d'urgència o estrés familiar.

Article 36. Prestacions econòmiques individualitzades

1. L'Administració de la Generalitat podrà establir ajudes econòmiques de caràcter personal dirigides a les persones amb discapacitat que obeïsquen a les següents finalitats:

a) Ajudes per al desenrotllament personal, que podran articular-se a través de distintes modalitats: ajudes tècniques, ajudes per a l'eliminació de barreres arquitectòniques i de la comunicació, ajudes per a facilitar el desplaçament de les persones amb mobilitat reduïda, i qualssevol altres que afavorisquen la seua integració social.

b) Ajudes d'atenció institucionalitzada, quan s'egoten altres recursos alternatius.

c) Altres ajudes que puguen establir-se en el futur per a la integració social o, en general, per al benestar social de les persones amb discapacitat.

2. Reglamentàriament s'establiran les seues condicions, requisits i quantia.

Article 37. Centres d'atenció diürna

1. Els centres d'atenció diürna són recursos destinats a l'atenció social de les persones amb discapacitat, per mitjà d'un equip multidisciplinar, en què es presten servicis en determinades hores del dia, amb l'objectiu comú de potenciar les capacitats i l'autonomia de les persones amb discapacitat, fomentant la interacció en el seu entorn familiar i social, evitant amb això internaments innecessaris i no desitjats.

2. D'acord amb la seua finalitat concreta, els centres d'atenció diürna podran ser:

a) Centres d'atenció primerenca: són recursos destinats al tractament assistencial i/o preventiu de xiquets amb problemes de desenrotllament o risc de patir-los per causes d'origen prenatal, perinatal o postnatal, amb edats compreses entre els 0 i els 3 anys.

b) Centres ocupacionals: són recursos dirigits a proporcionar a persones amb discapacitat ocupació terapèutica per al seu ajust personal, tècniques professionals per a la seua integració laboral i habilitats socials per a la seua integració social.

c) Centres de Rehabilitació i Integració Social per a Malalts Mentals Crònics (CRIS): dirigits a malalts mentals crònics amb una deterioració significativa de les seues capacitats funcionals, en els quals es portaran a terme programes de treball adequats a les característiques, necessitats i situació concreta dels usuaris.

Artículo 33. Programas de ocio y tiempo libre

Las entidades locales en su ámbito territorial, la conselleria u organismo competente en materia de acción social de la Generalidad Valenciana y, en su caso, las asociaciones o entidades privadas sin ánimo de lucro, promoverán la realización de programas de ocio y tiempo libre que, destinados a personas con discapacidad, fomenten su integración social y su desarrollo personal.

Artículo 34. Servicios de teleasistencia y telealarma

Las entidades locales en su ámbito territorial, la conselleria u organismo competente en materia de acción social de la Generalidad Valenciana y, en su caso, las asociaciones o entidades sin ánimo de lucro, promoverán servicios de teleasistencia y telealarma que, mediante líneas telefónicas o cualquier otro sistema de comunicación a distancia, permitan que una persona dependiente por motivo de discapacidad esté en contacto permanente con un equipo de apoyo que, en caso urgencia o necesidad, adopte las medidas oportunas para una adecuada asistencia puntual.

Artículo 35. Servicios de respiro familiar

Las entidades locales en su ámbito territorial, la conselleria u organismo competente en materia de acción social de la Generalidad Valenciana y, en su caso, las asociaciones o entidades privadas sin ánimo de lucro, promoverán servicios de respiro familiar que, mediante un recurso de estancias cortas al que puedan acudir personas con discapacidad, permitirá a las familias o tutores, solucionar situaciones de urgencia o estrés familiar.

Artículo 36. Prestaciones económicas individualizadas

1. La Administración de la Generalitat podrá establecer ayudas económicas de carácter personal dirigidas a las personas con discapacidad que obedezcan a las siguientes finalidades:

a) Ayudas para el desarrollo personal, que podrán articularse a través de distintas modalidades: ayudas técnicas, ayudas para la eliminación de barreras arquitectónicas y de la comunicación, ayudas para facilitar el desplazamiento de las personas con movilidad reducida, y cuantas otras favorezcan su integración social.

b) Ayudas de atención institucionalizada, cuando se agoten otros recursos alternativos.

c) Otras ayudas que puedan establecerse en el futuro para la integración social o, en general, para el bienestar social de las personas con discapacidad.

2. Reglamentariamente se establecerán las condiciones, requisitos y cuantía de las mismas.

Artículo 37. Centros de atención diurna

1. Los centros de atención diurna son recursos destinados a la atención social de las personas con discapacidad, mediante un equipo multidisciplinar, en los que se prestan servicios en determinadas horas del día, con el objetivo común de potenciar las capacidades y autonomía de las personas con discapacidad, fomentando la interacción en su entorno familiar y social, evitando con ello internamientos innecesarios y no deseados.

2. De acuerdo con su finalidad concreta, los centros de atención diurna podrán ser:

a) Centros de Atención Temprana: son recursos destinados al tratamiento asistencial y/o preventivo de niños con problemas de desarrollo o riesgo de padecerlos por causas de origen prenatal, perinatal o postnatal, con edades comprendidas entre los 0 a 3 años.

b) Centros Ocupacionales: son recursos dirigidos a proporcionar a personas con discapacidad ocupación terapéutica para su ajuste personal, técnicas profesionales para su integración laboral y habilidades sociales para su integración social.

c) Centros de Rehabilitación e Integración Social para Enfermos Mentales Crónicos (CRIS): dirigidos a enfermos mentales crónicos con un deterioro significativo de sus capacidades funcionales, en los que se llevará a cabo programas de trabajo adecuados a las características, necesidades y situación concreta de los usuarios.

d) Centres-dia: destinats a persones amb discapacitat amb gran deterioració de les seues capacitats funcionals, que requereixen suports generalitzats per a accedir i utilitzar recursos socials, educatius i laborals, a través de programes que desenvolupen les capacitats globals de les persones ateses, procurant la seua major autonomia i integració social.

3. Els centres d'atenció diürna podran ser de titularitat de l'Administració de la Generalitat i, si és procedent, de les entitats locals, així com d'entitats i associacions promogudes per la iniciativa privada o pels mateixos afectats.

4. Les entitats locals i les entitats privades que pretenguin gestionar un centre d'atenció diürna hauran de demanar prèviament la corresponent autorització administrativa prevista en la present llei.

Article 38. Residències

1. Les residències són recursos de vivenda destinats a les persones amb discapacitat que necessiten una atenció integral, continuada, personal i multidisciplinària, que no pot ser portada a terme en el seu medi familiar pels seus condicionaments personals o familiars.

2. Les residències no hauran de configurar-se com a institucions tancades, sinó que hauran de coordinar-se amb la resta de recursos a què tenen accés les persones amb discapacitat, com a centres d'atenció diürna, atenció sanitària, etc.

3. La tipologia de centres residencials, així com les seues característiques i condicions d'accés, es desenvoluparan reglamentàriament tenint en compte els distints tipus de discapacitat.

4. Les residències podran ser de titularitat de l'Administració de la Generalitat. També podran ser titulars les entitats locals, o les entitats i associacions promogudes per la iniciativa privada o pels mateixos afectats, en este cas hauran de reunir els requisits previstos en la present llei i demanar la corresponent autorització administrativa.

Article 39. Vivendes tutelades

1. Les vivendes tutelades són llars funcionals de dimensions reduïdes en les quals conviuen de forma estable en el temps, xicotets grups de persones amb necessitat de suport intermitent o limitat, i en règim parcialment autogestionat.

2. La tipologia de les vivendes tutelades, així com les seues característiques i condicions d'accés, es desenvoluparan reglamentàriament tenint en compte els distints tipus de discapacitat.

3. Les vivendes tutelades podran ser de titularitat de l'Administració de la Generalitat. També podran ser titulars les entitats locals, o les entitats i associacions promogudes per la iniciativa privada o pels mateixos afectats, en este cas hauran de reunir els requisits previstos en la present llei i demanar la corresponent autorització administrativa.

Secció 2ª

Drets dels usuaris i familiars

Article 40. Drets de les persones amb discapacitat usuàries dels centres d'atenció diürna i de residències per a persones amb discapacitat

Les persones amb discapacitat que siguen usuàries de centre d'atenció diürna o de residències per a persones amb discapacitat, amb independència de la titularitat d'estos centres, tindran els següents drets:

a) A ser informats, participar i ser oïdes, per si o a través dels seus representants, en les activitats i en les decisions que afecten l'atenció que reben en els mencionats centres.

b) A mantindre relacions interpersonals, i a rebre visites, sent obligació de la direcció dels centres promoure i facilitar les relacions periòdiques amb els seus familiars i amics.

c) A rebre un tracte digne, tant del personal del centre com d'altres usuaris.

d) A una estada en condicions de seguretat i higiene.

d) Centros-Día: destinados a personas con discapacidad con gran deterioro de sus capacidades funcionales, requieren apoyos generalizados para acceder y utilizar recursos sociales, educativos y laborales, a través de programas que desarrollen las capacidades globales de las personas atendidas, procurando su mayor autonomía e integración social.

3. Los centros de atención diurna podrán ser de titularidad de la Administración de la Generalidad Valenciana y, en su caso, de las Entidades Locales, así como, de entidades y asociaciones promovidas por la iniciativa privada o por los propios afectados.

4. Las Entidades Locales y las entidades privadas que pretendan gestionar un centro de atención diurna deberán recabar con carácter previo la correspondiente autorización administrativa prevista en la presente ley.

Artículo 38. Residencias

1. Las residencias son recursos de vivienda destinados a las personas con discapacidad que precisen de una atención integral, continuada, personal y multidisciplinaria, que no puede ser llevada a cabo en su medio familiar por sus condicionamientos personales o familiares.

2. Las residencias no deberán configurarse como instituciones cerradas, sino que deberán coordinarse con el resto de recursos a los que tienen acceso las personas con discapacidad, como centros de atención diurna, atención sanitaria, etc.

3. La tipología de centros residenciales, así como sus características y condiciones de acceso, se desarrollarán reglamentariamente teniendo en cuenta los distintos tipos de discapacidad.

4. Las residencias podrán ser de titularidad de la Administración de la Generalidad Valenciana. También podrán ser titulares las Entidades Locales, o las entidades y asociaciones promovidas por la iniciativa privada o por los propios afectados, en cuyo caso deberán reunir los requisitos previstos en la presente ley y recabar la correspondiente autorización administrativa.

Artículo 39. Viviendas tuteladas

1. Las viviendas tuteladas son hogares funcionales de dimensiones reducidas en los que conviven de forma estable en el tiempo, pequeños grupos de personas con necesidad de apoyo intermitente o limitado, y en régimen parcialmente autogestionado.

2. La tipología de las viviendas tuteladas, así como sus características y condiciones de acceso, se desarrollarán reglamentariamente teniendo en cuenta los distintos tipos de discapacidad.

3. Las viviendas tuteladas podrán ser de titularidad de la Administración de la Generalidad Valenciana. También podrán ser titulares las Entidades Locales, o las entidades y asociaciones promovidas por la iniciativa privada o por los propios afectados, en cuyo caso deberán reunir los requisitos previstos en la presente ley y recabar la correspondiente autorización administrativa.

Sección 2ª

Derechos de los usuarios y familiares

Artículo 40. Derechos de las personas con discapacidad usuarias de los centros de atención diurna y de residencias para personas con discapacidad

Las personas con discapacidad que sean usuarias de centro de atención diurna o de residencias para personas con discapacidad, con independencia de la titularidad de estos centros, tendrán los siguientes derechos:

a) A ser informados, participar y ser oídos, por sí o a través de sus representantes, en las actividades y en las decisiones que afectan a la atención que reciben en dichos centros.

b) A mantener relaciones interpersonales, y a recibir visitas, siendo obligación de la dirección de los centros el promover y facilitar las relaciones periódicas con sus familiares y amigos.

c) A recibir un trato digno, tanto del personal del centro como de otros usuarios.

d) A una estancia en condiciones de seguridad e higiene.

e) Al secret professional dels dades del seu expedient d'acord amb el que estableix la normativa sobre protecció de dades personals.

f) A l'atenció individualitzada que demanen les seues necessitats específiques per mitjà d'un tractament multidisciplinar.

g) A la intimitat i privacitat, amb el límit de les exigències derivades de la protecció de la seua vida, salut i seguretat.

h) A l'assistència integral en residències per a persones amb discapacitat amb necessitat de suport generalitzat i a tindre assignat un metge d'atenció primària.

S'entén per assistència integral l'atenció sanitària, psicològica, formativa, recreativa i sociofamiliar semblant tendent a aconseguir el seu benestar i un adequat desenvolupament personal.

i) A rebre en els centres per a persones amb discapacitat, les mateixes prestacions socials que la resta dels ciutadans reben en el seu domicili.

j) A rebre en les residències per a persones amb discapacitat, les mateixes prestacions sanitàries que la resta dels ciutadans reben en el seu domicili.

k) A formular reclamacions i queixes sobre l'assistència que rep.

A este fi, el titular de cada centre haurà d'adoptar les mesures adequades per a establir un sistema intern de recepció, seguiment i resolució de les queixes i reclamacions que poguera presentar l'usuari del centre, per si o a través del seu representant.

l) A la continuïtat en la prestació dels servicis en les condicions establides legalment o convingudes.

m) A la informació sobre l'evolució de la seua discapacitat, així com sobre els servicis que es presten en el centre i els drets que l'assistixen.

o) A cessar en la utilització dels servicis o en la permanència en el centre per pròpia voluntat o a instància dels seus representants, sense perjudic dels supòsits en què la permanència en el centre estiga sotmesa a decisió judicial.

p) A una programació del temps d'oci adequada a les seues capacitats i que redunde en el seu desenvolupament personal.

q) Al gaudi seqüencialitzat de la plaça en els recursos més idonis a les característiques de la persona amb discapacitat, segons el seu procés individual de rehabilitació i integració, dins dels recursos previstos en la present llei.

Els òrgans administratius i les Administracions Públiques establiran els mecanismes adequats de col·laboració i coordinació per a vetllar pels drets reconeguts en esta llei a les persones amb discapacitat, pares i familiars.

Article 41. Drets dels pares i familiars

Els pares de les persones amb discapacitat, usuàries de centres, o els qui tinguen atribuïda la tutela i, si no n'hi ha, els guardadors de fet de les persones amb discapacitat, tindran els següents drets:

a) A visitar el fill o tutelat usuari del centre.

b) A formular reclamacions i queixes sobre l'assistència que rep l'usuari del centre.

c) A la informació sobre l'evolució de la discapacitat de l'usuari del centre, l'atenció individualitzada que d'acord amb les seues necessitats específiques rep, així com els servicis que s'hi presten.

d) A formar part i intervindre en els òrgans de participació del centre.

e) A l'orientació psicològica i tècnica com a suport en el procés d'intervenció.

Article 42. Obligacions de les persones amb discapacitat usuàries de centres d'atenció diürna o residències per a persones amb discapacitat

Les persones amb discapacitat que siguen usuàries de centre d'atenció diürna o de residència per a persones amb discapacitat, amb independència de la titularitat d'estos centres, i en atenció al tipus de discapacitat que sofreixen, tindran les següents obligacions:

e) Al secreto profesional de los datos de su expediente de acuerdo con lo establecido en la normativa sobre protección de datos personales.

f) A la atención individualizada que demande sus necesidades específicas mediante un tratamiento multidisciplinar.

g) A la intimidad y privacidad, con el límite de las exigencias derivadas de la protección de su vida, salud y seguridad.

h) A la asistencia integral en residencias para personas con discapacidad con necesidad de apoyo generalizado y a tener asignado un médico de atención primaria.

Se entiende por asistencia integral la atención sanitaria, psicológica, formativa, recreativa y socio-familiar similar tendente a conseguir su bienestar y un adecuado desarrollo personal.

i) A recibir en los centros para personas con discapacidad, las mismas prestaciones sociales, que el resto de los ciudadanos reciben en su domicilio.

j) A recibir en las residencias para personas con discapacidad, las mismas prestaciones sanitarias, que el resto de los ciudadanos reciben en su domicilio.

k) A formular reclamaciones y quejas sobre la asistencia que recibe.

A este fin, el titular de cada Centro deberá adoptar las medidas adecuadas para establecer un sistema interno de recepción, seguimiento y resolución de las quejas y reclamaciones que pudiera presentar el usuario del Centro, por sí o a través de su representante.

l) A la continuidad en la prestación de los servicios en las condiciones establecidas legalmente o convenidas.

m) A la información sobre la evolución de su discapacidad, así como sobre los servicios que se prestan en el centro y los derechos que le asisten.

o) A cesar en la utilización de los servicios o en la permanencia en el centro por propia voluntad o a instancia de sus representantes, sin perjuicio de los supuestos en los que la permanencia en el centro esté sometida a decisión judicial.

p) A una programación del tiempo de ocio adecuada a sus capacidades y que redunde en su desarrollo personal.

q) Al disfrute secuencializado de la plaza en los recursos más idóneos a las características de la persona con discapacidad, según su proceso individual de rehabilitación e integración, dentro de los recursos previstos en la presente ley.

Los órganos administrativos y las Administraciones Públicas establecerán los mecanismos adecuados de colaboración y coordinación para velar por los derechos reconocidos en esta ley a las personas con discapacidad, padres y familiares.

Artículo 41. Derechos de los padres y familiares

Los padres de las personas con discapacidad, usuarias de centros, o los que tengan atribuida la tutela y, en su defecto, los guardadores de hecho de las personas con discapacidad, tendrán los siguientes derechos:

a) A visitar al hijo o tutelado usuario del centro.

b) A formular reclamaciones y quejas sobre la asistencia que recibe el usuario del centro.

c) A la información sobre la evolución de la discapacidad del usuario del centro, la atención individualizada que acorde a sus necesidades específicas recibe, así como, los servicios que se prestan en el mismo.

d) A formar parte e intervenir en los órganos de participación del centro.

e) A la orientación psicológica y técnica como apoyo en el proceso de intervención.

Artículo 42. Obligaciones de las personas con discapacidad usuarias de centros de atención diurna o residencias para personas con discapacidad

Las personas con discapacidad que sean usuarias de centro de atención diurna o de residencia para personas con discapacidad, con independencia de la titularidad de estos centros, y en atención al tipo de discapacidad que sufren, tendrán las siguientes obligaciones:

- a) Respectar les normes generals de convivència i els drets de la resta d'usuaris.
- b) Observar una conducta basada en el respecte mutu, la tolerància i la col·laboració.
- c) Facilitar i respectar el treball del personal dels centres.
- d) Abonar l'import de les liquidacions de les estades i els preus dels servicis que reba com a usuari dels centres.
- e) Respectar i tindre cura de les instal·lacions del centre.
- f) Observar les condicions acordades per a la seua estada en el centre
- g) Assistir a les cites proposades pels professionals del centre per a rebre les indicacions terapèutiques o la informació pertinent per a l'aprofitament del recurs utilitzat.

Secció 3^a
Recursos tutelars

Article 43. Tutela de persones incapacitades judicialment

L'Administració de la Generalitat recolzarà i dinamitzarà, en coordinació amb l'autoritat judicial, l'atenció a les persones presumiblement incapaces o incapacitades totalment o parcialment, promovent entitats socials sense ànim de lucre que puguen exercir la tutela o curatela d'aquelles, d'acord amb el que preveu el Codi Civil.

Secció 4^a
Sensibilització social

Article 44. Campanyes de sensibilització

1. L'administració de la Generalitat realitzarà, als mitjans de comunicació social o amb altres suports, campanyes de sensibilització de la societat en la prevenció de les discapacitats, respecte dels drets de les persones amb discapacitat i solidaritat amb aquests i oferirà una visió positiva de les persones amb discapacitat com a subjectes actius de la societat, per tal que aquesta, en el seu conjunt, col·labore en la seua total integració.

2. En aquestes campanyes es prestarà especial atenció al foment del voluntariat social en la realització d'activitats contemplades en aquesta llei i al reforç de la presència de la dona amb discapacitat al si de la societat.

Secció 5^a
Participació de la iniciativa social

Article 45. Participació de la iniciativa social

1. L'administració de la Generalitat i les entitats locals de la Comunitat Valenciana empararan la iniciativa privada sense ànim de lucre i col·laboraran en el desenvolupament d'aquestes activitats mitjançant assessorament tècnic, coordinació, planificació i suport econòmic. Especial atenció rebran les institucions, les fundacions i les associacions sense ànim de lucre, promogudes per les pròpies persones amb discapacitat, els seus familiars o els representants legals.

2. En el marc que estableix la legislació vigent en matèria de voluntariat, l'administració de la Generalitat fomentarà la participació de ciutadans i ciutadanes que, de forma solidària i altruista, vulguen col·laborar en la realització d'activitats prestacionals contemplades en aquesta llei.

3. Serà requisit imprescindible per poder rebre ajudes de la Generalitat destinades al funcionament dels centres que s'hi constitueixen òrgans col·legiats amb participació de la direcció del centre, del seu personal i dels propis usuaris i/o familiars o tutors, segons les característiques de la discapacitat.

Secció 6^a
Participació de la iniciativa privada

Article 46. Participació de la iniciativa privada

1. La iniciativa privada, en les termes i les condicions a què es refereix aquesta llei i la seua normativa de desenvolupament, podrà

- a) Respetar las normas generales de convivencia y los derechos del resto de usuarios.
- b) Observar una conducta basada en el respeto mutuo, la tolerancia y la colaboración.
- c) Facilitar y respetar el trabajo del personal de los centros.
- d) Abonar el importe de las liquidaciones de las estancias y los precios de los servicios que reciba como usuario de los centros.
- e) Respetar y cuidar las instalaciones del centro.
- f) Observar las condiciones acordadas para su estancia en el centro
- g) Asistir a las citas propuestas por los profesionales del centro para recibir las indicaciones terapéuticas o la información pertinente para el aprovechamiento del recurso utilizado.

Sección 3^a
Recursos tutelares

Artículo 43. Tutela de personas incapacitadas judicialmente

La Administración de la Generalidad Valenciana apoyará y dinamizará, en coordinación con la Autoridad Judicial, la atención a las personas presumiblemente incapaces o incapacitadas total o parcialmente, promoviendo entidades sociales sin ánimo de lucro que puedan desempeñar la tutela o curatela de aquéllas, de acuerdo con lo previsto en el Código Civil.

Sección 4^a
Sensibilización social

Artículo 44 Campañas de sensibilización.

La Administración de la Generalitat llevarà a cabo en los medios de comunicación social o en otros soportes, campañas de sensibilización de la sociedad en la prevención de las discapacidades, respeto de los derechos de las personas con discapacidad y solidaridad con los mismos, ofreciendo una visión positiva de las personas con discapacidad como sujetos activos de la sociedad, al objeto de que ésta, en su conjunto, colabore en su total integración.

En dichas campañas se prestará especial atención al fomento del voluntariado social en la realización de actividades contempladas en la presente ley y al refuerzo de la presencia de la mujer con discapacidad en el seno de la sociedad.

Sección 5^a
Participación de la iniciativa social.

Artículo 45 Participación de la iniciativa social.

1. La Administración de la Generalitat y las Entidades Locales de la Comunidad Valenciana ampararán la iniciativa privada sin ánimo de lucro, colaborando en el desarrollo de estas actividades mediante asesoramiento técnico, coordinación, planificación y apoyo económico. Especial atención recibirán las instituciones, fundaciones y asociaciones sin ánimo de lucro, promovidas por las propias personas con discapacidad, sus familiares o sus representantes legales.

2. En el marco que establece la legislación vigente en materia de voluntariado, la Administración de la Generalitat fomentará la participación de ciudadanos y ciudadanas que de forma solidaria y altruista quieran colaborar en la realización de actividades prestacionales contempladas en la presente ley.

3. Será requisito imprescindible para poder percibir ayudas de la Generalitat Valenciana destinadas al funcionamiento de los centros, que, en éstos, se constituyan órganos colegiados con participación de la dirección del centro, de su personal y de los propios usuarios y/o familiares o tutores, según las características de la discapacidad.

Sección 6^a
Participación de la iniciativa privada

Artículo 46. Participación de la iniciativa privada

1. La iniciativa privada, en los términos y condiciones a que se refiere esta ley y su normativa de desarrollo, podrá colaborar con

col·laborar amb els poders públics i amb les entitats sense ànim de lucre, amb caràcter complementari, en la prestació dels serveis a què es refereix aquesta llei.

2. Quan els centres de titularitat pública no foren suficients o adequats per atendre les demandes de la societat valenciana, l'administració de la Generalitat, en col·laboració amb la iniciativa privada, mitjançant els mitjans que més s'adeqüen a la satisfacció de les necessitats existents, promourà la creació de noves places que permeten el compliment dels objectius perseguits per aquesta llei.

3. Serà requisit imprescindible per a poder percebre ajudes de la Generalitat destinades al funcionament dels centres, que, en estos, es constituïsquen òrgans col·legiats amb participació de la direcció del centre, del seu personal i dels mateixos usuaris i/o familiars o tutors, segons les característiques de la discapacitat.

Secció 7ª

Finançament dels centres i servicis

Article 47. Disposicions generals

1. La Generalitat consignarà en els seus pressupostos anuals els crèdits necessaris per a finançar els servicis i centres regulats en la present llei.

2. Així mateix, consignarà els crèdits necessaris per a contribuir al desenvolupament i la millora de les actuacions que efectuades per les entitats locals redunden en benefici de les persones amb discapacitat.

En estos supòsits serà requisit necessari per a la percepció de fons públics de la Generalitat el que l'entitat local corresponent acredite, per mitjà de certificat del secretari o interventor municipal, l'existència de crèdits en els seus pressupostos que tinguen per finalitat la consecució dels objectius perseguits per esta llei.

3. Anualment, les lleis de pressupostos preveuran crèdits destinats al sosteniment dels centres de les persones amb discapacitat que gestionen entitats sense ànim de lucre.

Per a ser perceptor dels citats fons, el pla d'actuació o el servicis que es pretenga efectuar haurà d'obtindre l'aprovació de l'òrgan competent de l'Administració de la Generalitat en el sector de persones amb discapacitat.

Article 48. Finançament dels centres de titularitat de la Generalitat

1. Per optimitzar els recursos públics, l'estada en centres per a persones amb discapacitat de titularitat de l'administració de la Generalitat, de les seues entitats autònomes i les empreses de la Generalitat contemplades en la legislació pública valenciana, serà cofinançada amb els seus usuaris, segons la capacitat econòmica. En el cas de menors, s'atendrà la capacitat econòmica dels seus pares.

2. La utilització dels centres de l'Administració de la Generalitat, de les seues entitats autònomes i les empreses de la Generalitat previstes en la legislació pública valenciana, meritara el seu dret a exigir un preu públic a cada usuari, el qual no podrà superar el cost efectiu de la seua estada. Els esmentats preus s'establiran segons la legislació de preus públics de la Generalitat.

Article 49. Aportació de l'usuari

1. La quantia del preu públic que ha d'efectuar l'usuari dels centres públics de la Generalitat serà segons la seua capacitat econòmica i, en el cas de menors, s'atendrà la capacitat econòmica dels seus pares. Aquestes aportacions seran revisades i actualitzades per part de l'administració periòdicament.

2. Així mateix, l'Administració de la Generalitat garantirà a les persones amb discapacitat sense recursos econòmics propis, la seua assistència gratuïta en els centres que més s'adeqüen a les seues necessitats.

los poderes públicos, y con las entidades sin ánimo de lucro, con carácter complementario, en la prestación de los servicios a que se refiere la presente ley.

2. Cuando los centros de titularidad pública no fueren suficientes o adecuados para atender las demandas de la sociedad valenciana, la Administración de la Generalitat, en colaboración con la iniciativa privada, mediante los medios que más se adecuen a la satisfacción de las necesidades existentes, promoverá la creación de nuevas plazas que permitan el cumplimiento de los objetivos perseguidos por la presente ley.

3. Será requisito imprescindible para poder percibir ayudas de la Generalidad Valenciana destinadas al funcionamiento de los centros, que, en estos, se constituyan órganos colegiados con participación de la dirección del centro, de su personal y de los propios usuarios y/o familiares o tutores, según las características de la discapacidad.

Sección 7ª

Financiación de los Centros y Servicios

Artículo 47. Disposiciones generales

1. La Generalidad Valenciana consignará en sus presupuestos anuales los créditos necesarios para financiar los servicios y centros contemplados en la presente ley.

2. Asimismo, consignará los créditos necesarios para contribuir al desarrollo y mejora de las actuaciones que efectuadas por las Entidades Locales redunden en beneficio de las personas con discapacidad.

En estos supuestos será requisito necesario para la percepción de fondos públicos de la Generalidad Valenciana el que la Entidad Local correspondiente acredite, mediante certificado del Secretario o Interventor municipal, la existencia de créditos en sus Presupuestos que tengan por finalidad la consecución de los objetivos perseguidos por esta ley.

3. Anualmente, las leyes de Presupuestos contemplarán créditos destinados al sostenimiento de los centros de las personas con discapacidad que se desarrollen por entidades sin ánimo de lucro.

Para ser perceptor de dichos fondos, el plan de actuación o el servicio que se pretenda efectuar deberá obtener la aprobación del órgano competente de la Administración de la Generalidad Valenciana en el sector de personas con discapacidad.

Artículo 48. Financiación de los centros de titularidad de la Generalidad Valenciana

1. Al objeto de optimizar los recursos públicos, la estancia, en centros para personas con discapacidad de titularidad de la Administración de la Generalitat, de sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación pública valenciana, será cofinanciada con los usuarios de los mismos, en atención a su capacidad económica. En el caso de menores, se atenderá a la capacidad económica de sus padres."

2. La utilización de los centros de la Administración de la Generalidad Valenciana, de sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación pública valenciana, devengará el derecho de la misma a exigir un precio público a cada usuario, el cual no podrá superar el coste efectivo de su estancia. Dichos precios se establecerán conforme a la legislación de precios públicos de la Generalidad Valenciana.

Artículo 49. Aportación del usuario

1. La cuantía del precio público que deba efectuar el usuario de los centros públicos de la Generalitat estará en función de su capacidad económica y en el caso de menores se atenderá a la capacidad económica de sus padres, siendo dichas aportaciones revisadas y actualizadas por parte de la Administración periódicamente."

2. Así mismo, la Administración de la Generalidad Valenciana garantizará a las personas con discapacidad sin recursos económicos propios, su asistencia gratuita en los centros que más se adecuen a sus necesidades.

3. La gestió i liquidació del preu públic que es merite per la utilització de centres de titularitat de la Generalitat serà efectuada per la conselleria o organisme competent en matèria de persones amb discapacitat.

Secció 8^a
Dels concerts

Article 50. Concert de places

1. A fi de satisfer les necessitats de places en els centres d'atenció a persones amb discapacitat, la conselleria amb competències en matèria d'integració social de discapacitats podrà concertar places de centres de titularitat privada amb aquelles entitats que, havent sigut prèviament autoritzades amb caràcter definitiu, acrediten experiència en la gestió de centres d'atenció a persones amb discapacitat i que garantisquen la qualitat adequada en la prestació dels servicis.

2. El Govern Valencià establirà les normes bàsiques a què hauran de sotmetre's els concerts. En la mencionada regulació s'establiran les fórmules reglades que garantisquen una justa distribució dels fons per mitjà de convocatòria pública per a l'establiment dels oportuns concerts, en les quals el règim de lliuraments s'ajustarà al que preveu la legislació d'hisenda pública valenciana i normativa concordant.

Article 51. Sobre la definició de centre concertat

Als efectes del que regula esta llei, tindran la consideració de centres concertats aquells centres d'atenció a persones amb discapacitat que siguen beneficiaris de fons públics i que complisquen els requisits arrellegats en la present secció.

Article 52. Concert de programes

1. La Generalitat establirà, amb les entitats sense ànim de lucre, concerts plurianuals de programació d'acord amb el seu interès social. El Consell de la Generalitat establirà les normes bàsiques a què hagen de sotmetre's aquests concerts.

2. Solament seran susceptibles de concerts els programes que siguen compatibles amb el seu caràcter plurianual.

Article 53. Sobre els concerts

1. Els concerts que s'establisquen amb centres d'atenció a persones amb discapacitat es regiran pel que preveu esta llei, normativa de desenvolupament i en la Llei de Contractes de les Administracions Públiques.

2. Tindran preferència per a acollir-se al règim de concerts les entitats sense ànim de lucre que, amb anterioritat a la promulgació de la present llei, foren beneficiàries de subvencions de la Generalitat per al manteniment de centres d'atenció a persones amb discapacitat.

Article 54. Sobre quanties i terminis dels concerts

1. Els concerts tindran caràcter plurianual a fi de possibilitar un marc estable, a mitjan termini, per al finançament dels centres acollits a este sistema. En finalitzar este termini podran ser renovats, sense perjudi de la seua possible extinció prematura per causa d'incompliment greu o per qualssevol altres causes que es fixen reglamentàriament.

2. La quantia global anual dels fons públics destinats al sosteniment dels centres concertats s'establirà en els pressupostos de la Generalitat.

Article 55. Sobre normes per a la cobertura de places en centres concertats

La cobertura de places en centres concertats s'ajustarà al règim establert per als centres públics en esta llei pel que es referix al sistema d'ingressos, reglament de règim interior, sotmetiment al règim de preus públics, participació dels usuaris en la seua organització i aquells altres que es determinen reglamentàriament.

3. La gestión y liquidación del precio publico que se devengue por la utilización de centros de titularidad de la Generalidad Valenciana se efectuará por la Conselleria u organismo competente en materia de personas con discapacidad.

Sección 8^a
De los conciertos

Artículo 50. Concierto de plazas

1. Al objeto de satisfacer las necesidades de plazas en los centros de atención a personas con discapacidad, la Conselleria con competencias en materia de integración social de discapacitados podrá concertar plazas de centros de titularidad privada con aquellas entidades que, habiendo sido previamente autorizadas con carácter definitivo, acrediten experiencia en la gestión de Centros de atención a personas con discapacidad y garanticen la calidad adecuada en la prestación de los servicios.

2. El Gobierno Valenciano establecerá las normas básicas a que deban someterse los conciertos. En dicha regulación se establecerán las fórmulas regladas que garanticen una justa distribución de los fondos por medio de convocatoria pública para el establecimiento de los oportunos conciertos, en las que el régimen de libramientos se ajustará a lo previsto en la legislación de hacienda pública valenciana y normativa concordante.

Artículo 51. Sobre la definición de Centro Concertado

A los efectos de lo regulado en esta ley, tendrán la consideración de Centros Concertados aquellos centros de atención a personas con discapacidad que sean beneficiarios de fondos públicos y que cumplan los requisitos recogidos en la presente sección.

Artículo 52. Concierto de programas

La Generalitat establecerá, con las entidades sin ánimo de lucro, conciertos plurianuales de programación en función del interés social de estos. El Consell de la Generalitat establecerá las normas básicas a que deban someterse estos conciertos.

Sólo serán susceptibles de conciertos los programas que sean compatibles con carácter plurianual de los mismos."

Artículo 53. Sobre los conciertos

1. Los conciertos que se celebren con centros de atención a personas con discapacidad se regirán por lo previsto en esta ley, normativa de desarrollo y en la Ley de Contratos de las Administraciones Públicas.

2. Tendrán preferencia para acogerse al régimen de conciertos las entidades sin ánimo de lucro que, con anterioridad a la promulgación de la presente ley, fueran beneficiarias de subvenciones de la Generalitat para el mantenimiento de Centros de atención a personas con discapacidad

Artículo 54. Sobre cuantías y plazos de los conciertos

1 Los conciertos tendrán carácter plurianual a fin de possibilitar un marco estable, a medio plazo, para la financiación de los Centros acogidos a este sistema. Al finalizar este plazo podrán ser renovados, sin perjuicio de su posible extinción prematura por causa de incumplimiento grave o cualesquiera otras causas que se fijen reglamentariamente.

2. La cuantía global anual de los fondos públicos destinados al sostenimiento de los Centros Concertados se establecerá en los Presupuestos de la Generalitat.

Artículo 55. Sobre normas para la cobertura de plazas en Centros Concertados

La cobertura de plazas en Centros Concertados se ajustará al régimen establecido para los Centros públicos en esta ley en lo que se refiere al sistema de ingresos, reglamento de régimen interior, sometimiento al régimen de precios públicos, participación de los usuarios en su organización y aquellos otros que se determinen reglamentariamente.

Article 56. Sobre l'extinció de concerts

1. Els concerts podran extingir-se abans de la seua finalització per mitjà de resolució per incompliment greu.

2. L'incompliment no greu donarà lloc a l'advertència per part de l'administració. En cas que l'incompliment no greu fóra reiteratiu, no es procedirà a la renovació del concert.

3. En els supòsits d'extinció del concert amb anterioritat al seu venciment natural, l'administració adoptarà les mesures necessàries per a procurar la continuïtat en l'atenció als usuaris.

4. Si l'incompliment haguera comportat la percepció indeguda de fons públics per part del titular del centre, la resolució d'este en comportarà la devolució.

Article 57. Sobre les causes d'incompliment

En el reglament dels centres concertats es determinaran les causes d'incompliment dels concerts, la seua graduació i efectes.

Secció 9ª

Registre i autorització d'entitats, centres i servicis

Article 58. Dels registres

1. Aquelles entitats o persones físiques que porten a terme la seua activitat a la Comunitat Valenciana en l'àmbit d'acció social, per mitjà d'actuacions dirigides a persones amb discapacitat, hauran d'inscriure's en el registre de titulars, de centres i servicis que a este efecte es constituirà.

2. Igualment es procedirà a inscriure cada centre o servici, una vegada autoritzat el seu funcionament.

3. Reglamentàriament es regularà el funcionament i l'organització del mencionat registre, impulsant-se la creació de registres descentralitzats i la connexió informàtica entre tots ells.

Article 59. De l'autorització administrativa de funcionament

L'Administració de la Generalitat, sense perjudi de les preceptives llicències municipals, autoritzarà el funcionament dels centres i servicis d'acció social que tinguen com a destinataris persones amb discapacitat, sempre que complisquen els requisits establits reglamentàriament i, en qualsevol cas, els següents:

a) Que el centre o servici s'ubique o funcione en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana.

b) Que el titular sol·licitant d'autorització siga persona física o jurídica i que estiga inscrit en el registre previst en l'article anterior.

c) Que en el funcionament del centre o servici es garantisca la participació dels usuaris i/o familiars o tutors, segons les característiques de la discapacitat, i la seua organització siga de caràcter democràtic; a tal fi el reglament de règim interior arrellegarà estes formes de participació.

d) Que el centre o servici compte amb els recursos humans i mitjans materials o organització adequats.

e) Que el centre done publicitat al seu sistema d'ingressos i els preus de cada un dels seus servicis, i hauran de posar a disposició dels usuaris, familiars o representants, el reglament de règim interior. A tal fi cada centre redactarà i sotmetrà a l'aprovació administrativa de l'òrgan competent per a atorgar l'autorització de funcionament, un reglament de règim interior en què s'arrellegarà com a mínim de forma concreta els drets i deures de les persones usuàries reconegudes en la present llei, el sistema d'ingressos, les tarifes de preus, els horaris d'atenció als usuaris i familiars, les formes de participació previstes en l'apartat c) del present article, i totes les altres qüestions que s'establisquen reglamentàriament en la tipologia de centres.

f) Que el centre o servici es coordine amb l'Administració Pública de la Generalitat competent en matèria d'integració social de persones amb discapacitat i que se sotmeta als requeriments de la funció inspectora.

Artículo 56. Sobre la extinció de conciertos

1. Los conciertos podrán extinguirse antes de su finalización mediante resolución por incumplimiento grave.

2. El incumplimiento no grave dará lugar al apercibimiento por parte de la Administración. Caso de que el incumplimiento no grave fuese reiterativo, no se procederá a la renovación del concierto.

3. En los supuestos de extinción del concierto con anterioridad a su vencimiento natural, la Administración adoptará las medidas necesarias para procurar la continuidad en la atención a los usuarios.

4. Si el incumplimiento hubiera conllevado la percepción indebida de fondos públicos por parte del titular del Centro, la resolución de éste conllevará la devolución de las mismas.

Artículo 57. Sobre las causas de incumplimiento

En el reglamento de los Centros Concertados se determinarán las causas de incumplimiento de los conciertos, su graduación y efectos.

Sección 9ª

Registro y Autorización de Entidades, Centros y Servicios

Artículo 58. De los registros

1. Aquellas entidades o personas físicas que lleven a cabo su actividad en la Comunidad Valenciana en el ámbito de acción social, mediante actuaciones dirigidas a personas con discapacidad, deberán inscribirse en el Registro de Titulares, de Centros y Servicios que a tal efecto se constituya.

2. Igualmente se procederá a inscribir cada centro o servicio, una vez autorizado su funcionamiento.

3. Reglamentariamente se regulará el funcionamiento y organización de dichos registros, impulsándose la creación de registros descentralizados y la conexión informática entre todos ellos.

Artículo 59. De la autorización administrativa de funcionamiento

La Administración de la Generalitat, sin perjuicio de las preceptivas licencias municipales, autorizará el funcionamiento de los centros y servicios de acción social que tengan como destinatarios a personas con discapacidad, siempre y cuando cumplan los requisitos establecidos reglamentariamente y, en cualquier caso, los siguientes:

a) Que el centro o servicio se ubique o funcione en el ámbito territorial de la Comunidad Valenciana.

b) Que el titular solicitante de autorización sea persona física o jurídica y esté inscrito en el registro previsto en el artículo anterior.

c) Que en el funcionamiento del centro o servicio se garantice la participación de los usuarios y/o familiares o tutores, según las características de la discapacidad, y su organización sea de carácter democrático, a tal fin el reglamento de régimen interior recogerá dichas formas de participación.

d) Que el centro o servicio cuente con los recursos humanos y medios materiales u organización adecuados.

e) Que el centro de publicidad a su sistema de ingresos y los precios de cada uno de sus servicios, debiendo poner a disposición de los usuarios, familiares o representantes, el reglamento de régimen interior. A tal fin cada centro redactará y someterá a la aprobación administrativa del órgano competente para otorgar la autorización de funcionamiento, un reglamento de régimen interior en el que se recogerá como mínimo de forma concreta los derechos y deberes de las personas usuarias reconocidos en la presente ley, el sistema de ingresos, las tarifas de precios, los horarios de atención a los usuarios y familiares, las formas de participación previstas en el apartado c) del presente artículo y cuantas otras cuestiones se establezcan reglamentariamente en la tipología de centros.

f) Que el centro o servicio se coordine con la Administración Pública de la Generalitat Valenciana competente en materia de integración social de personas con discapacidad y se someta a los requerimientos de la función inspectora.

g) Que el centre complisca les condicions físiques, sanitàries i arquitectòniques adequades per al seu funcionament, en especial l'eliminació de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació.

h) Que la ubicació del centre garantisca el fàcil accés als serveis comunitaris i de transport.

Article 60. Procediment de registre i autorització

1. La inscripció en el registre de registre de titulars, de centres i serveis, de les persones físiques o jurídiques titulars de centres i/o serveis que porten a terme la seua activitat a la Comunitat Valenciana en l'àmbit de l'acció social per mitjà d'actuacions dirigides a persones amb discapacitat, s'efectuarà amb incoació prèvia del corresponent procediment administratiu que s'iniciarà a sol·licitud de persona interessada.

En anàlegs termes es procedirà en els supòsits d'auto-rització per al funcionament dels centres i serveis d'acció social que tinguen com a destinataris a persones amb discapacitat

2. El termini per a resoldre i notificar la resolució serà el que es fixe reglamentàriament. En el cas que transcorregut el mencionat termini no se li notificara a l'interessat resolució expressa, haurà d'entendre's desestimada la sol·licitud.

3. Reglamentàriament es desenvoluparà el procediment administratiu per al registre de titulars o de centres i/o serveis que porten a terme la seua activitat a la Comunitat Valenciana en l'àmbit de l'acció social a persones amb discapacitat, i el procediment d'autorització d'estos últims.

Article 61. De l'autorització provisional

Es podrà concedir una autorització provisional a un centre o servei sempre que la falta de requisits i condicions no afecten la seguretat i protecció dels usuaris i siguen considerats com a dispensables per al seu funcionament. L'autorització provisional establirà les deficiències observades i el seu terme màxim de vigència de per a procedir al compliment.

Article 62. De l'autorització definitiva

Per a obtindre l'autorització definitiva hauran d'acreditar-se tots i cada un dels requisits establits reglamentàriament i, en especial, l'obtenció de la corresponent llicència municipal d'obertura.

Article 63. Sobre sancions per no tindre autorització

Sense l'autorització, provisional o definitiva, cap centre o servei no podrà entrar en funcionament i podrà sancionar-se la conducta contrària segons el títol III d'esta llei, a més d'acordar-se l'oportú tancament de l'establiment o centre i el cessament de l'activitat o servei.

Article 64. De la modificació de les condicions

Caldrà comunicar a la conselleria o organisme competent en matèria d'integració social de persones amb discapacitat de la Generalitat, qualsevol circumstància que implique una alteració de les condicions que van servir de base per a la resolució de l'autorització administrativa, per si pertocara la seua modificació o deixament sense efectes, el qual podrà dur-se a terme d'ofici a conseqüència d'inspecció o denúncia.

Article 65. De la competència per a les autoritzacions de funcionament

La competència per a dictar les resolucions d'autoritzacions de centres i serveis destinats a persones amb discapacitat escaurà a la conselleria o organisme competent en matèria d'integració social de persones amb discapacitat de la Generalitat.

CAPÍTOL VI Transports

Article 66. Reducció del preu dels bitllets

Les persones amb discapacitat amb necessitat de suport generalitzat, amb residència a la Comunitat Valenciana, disfrutaran d'una

g) Que el centro cumpla las condiciones físicas, sanitarias y arquitectónicas adecuadas para su funcionamiento, en especial la eliminación de barreras arquitectónicas, urbanísticas y de la comunicación.

h) Que la ubicación del centro garantice el fácil acceso a los servicios comunitarios y de transporte.

Artículo 60. Procedimiento de Registro y Autorización

1. La inscripción en el registro de Registro de Titulares, de Centros y Servicios, de las personas físicas o jurídicas titulares de centros y/o servicios que lleven a cabo su actividad en la Comunidad Valenciana en el ámbito de la acción social mediante actuaciones dirigidas a personas con discapacidad, se efectuará previa incoación del correspondiente procedimiento administrativo que se iniciará a solicitud de persona interesada.

En análogos términos se procederá en los supuestos de autorización para el funcionamiento de los Centros y Servicios de acción social que tengan como destinatarios a personas con discapacidad

2. El plazo para resolver y notificar la resolución será el que se fije reglamentariamente. En el supuesto de que transcurrido dicho plazo no se le notificara al interesado resolución expresa, deberá entenderse desestimada la solicitud.

3. Reglamentariamente se desarrollará el procedimiento administrativo para el Registro de titulares o de centros y/o servicios que lleven a cabo su actividad en la Comunidad Valenciana en el ámbito de la acción social a personas con discapacidad, y el procedimiento de autorización de estos últimos.

Artículo 61. De la autorización provisional

Se podrá conceder una autorización provisional a un centro o servicio siempre que la falta de requisitos y condiciones no afecten a la seguridad y protección de los usuarios y sean considerados como dispensables para su funcionamiento. La autorización provisional establecerá las deficiencias observadas y el término máximo de vigencia de la misma para proceder al cumplimiento.

Artículo 62. De la autorización definitiva

Para obtener la autorización definitiva deberán acreditarse todos y cada uno de los requisitos establecidos reglamentariamente y, en especial, la obtención de la correspondiente licencia municipal de apertura.

Artículo 63. Sobre sanciones por no tener autorización

Sin la autorización, provisional o definitiva, ningún centro o servicio podrá entrar en funcionamiento, pudiendo sancionarse la conducta contraria conforme al Título III de esta ley, además de acordarse el oportuno cierre del establecimiento o centro y el cese de la actividad o servicio.

Artículo 64. De la modificación de las condiciones

Deberá comunicarse a la conselleria u organismo competente en materia de integración social de personas con discapacidad de la Generalidad Valenciana, cualquier circunstancia que implique una alteración de las condiciones que sirvieron de base para la resolución de la autorización administrativa, por si procediera su modificación o dejación sin efectos, la cual podrá llevarse a cabo de oficio a consecuencia de inspección o denuncia.

Artículo 65. De la competencia para las autorizaciones de funcionamiento

La competencia para dictar las resoluciones de autorizaciones de centros y servicios destinados a personas con discapacidad corresponderá a la conselleria u organismo competente en materia de integración social de personas con discapacidad de la Generalidad Valenciana.

CAPÍTULO VI Transportes

Artículo 66. Reducción del precio de los billetes

Las personas con discapacidad con necesidad de apoyo generalizado, con residencia en la Comunidad Valenciana, disfrutarán de

reducció en el preu dels bitllets dels transports interurbans de viatgers d'ús públic col·lectiu gestionats per l'Administració de la Generalitat, les seues entitats autònomes i les empreses de la Generalitat previstes en la legislació pública valenciana o empreses concessionàries, en tots els trajectes amb principi i fi en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

Igualment, l'Administració de la Generalitat i entitats dependents, procuraran garantir l'accés al transport públic i la informació sobre el citat transport a les persones amb discapacitat.

CAPÍTOL VII

Accessibilitat i eliminació de barreres

Article 67. Accessibilitat i eliminació de barreres

1. La Generalitat desenrotllarà una política de promoció, desenrotllament i implantació dels drets que en matèria d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació són reconegudes a les persones amb discapacitat per la legislació vigent en la matèria. En especial, l'Administració de la Generalitat fomentarà l'accés de les persones amb discapacitat a les noves tecnologies i la societat de la informació.

2. L'Administració de la Generalitat, a través de la Conselleria amb competències en matèria d'integració social de discapacitats, vetlarà perquè el disseny dels programes i activitats desenrotllats a la Comunitat Valenciana siga un disseny per a tots, garantint la participació en estos de les persones amb discapacitat.

CAPÍTOL VIII

Activitats culturals i esportives

Article 68. Activitats culturals

Les entitats locals en l'àmbit de les seues respectives competències, la conselleria o organisme competent en matèria de cultura i/o en matèria d'acció social de la Generalitat i, si és procedent, les associacions o entitats privades sense ànim de lucre, promouran la realització de programes culturals que fomenten la integració social de les persones amb discapacitat i el seu desenrotllament personal.

Article 69. Activitats esportives

Les entitats locals en l'àmbit de les seues respectives competències, la conselleria o organisme competent en matèria esportiva i/o en matèria d'acció social de la Generalitat i, si és procedent, les associacions o entitats privades sense ànim de lucre, promouran la realització de programes esportius que fomenten la integració social de les persones amb discapacitat i el seu desenrotllament personal.

Article 70. Integració en els àmbits social i cultural

La Generalitat vetllarà pel compliment de les normes d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques, urbanístiques i de la comunicació. Facilitarà la integració de les persones amb discapacitat en els àmbits social i cultural, en els actes de caràcter públic de la seua competència que se celebren en l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

TÍTOL III

Infraccions i Sancions

Article 71. Infraccions administratives

Constituïxen infraccions administratives les accions o omissions dels subjectes relacionats en l'article 75 que vulneren les normes legals tipificades i sancionades d'acord amb la present llei.

Article 72. Infraccions lleus

Són infraccions lleus les següents:

una reducció en el preu de los billetes de los transportes interurbanos de viajeros de uso público colectivo gestionados por la Administración de la Generalitat, sus entidades autónomas y las empresas de la Generalitat contempladas en la legislación pública valenciana o empresas concesionarias, en todos los trayectos con principio y fin en el ámbito de la Comunidad Valenciana.

Igualmente, la Administración de la Generalitat y entidades dependientes, procurarán garantizar el acceso al transporte público y la información sobre el citado transporte a las personas con discapacidad.

CAPÍTULO VII

Accesibilidad y eliminación de barreras

Artículo 67. Accesibilidad y eliminación de barreras

1. La Generalitat desarrollará una política de promoción, desarrollo e implantación de los derechos que en materia de accesibilidad y supresión de barreras arquitectónicas, urbanísticas y de la comunicación vienen reconocidas a las personas con discapacidad por la legislación vigente en la materia. En especial, la Administración de la Generalitat fomentará el acceso de las personas con discapacidad a las nuevas tecnologías y la sociedad de la información.

2. La Administración de la Generalitat, a través de la Conselleria con competencias en materia de integración social de discapacitados, velará para que el diseño de los programas y actividades desarrolladas en la Comunidad Valenciana sea un diseño para todos, garantizando la participación en éstos de las personas con discapacidad.

CAPÍTULO VIII

Actividades culturales y deportivas

Artículo 68. Actividades culturales

Las entidades locales en el ámbito de sus respectivas competencias, la conselleria u organismo competente en materia de cultura y/o en materia de acción social de la Generalidad Valenciana y, en su caso, las asociaciones o entidades privadas sin ánimo de lucro, promoverán la realización de programas culturales que fomenten la integración social de las personas con discapacidad y su desarrollo personal.

Artículo 69. Actividades deportivas

Las entidades locales en el ámbito de sus respectivas competencias, la conselleria u organismo competente en materia deportiva y/o en materia de acción social de la Generalidad Valenciana y, en su caso, las asociaciones o entidades privadas sin ánimo de lucro, promoverán la realización de programas deportivos que fomenten la integración social de las personas con discapacidad y su desarrollo personal.

Artículo 70. Integración en los ámbitos social y cultural

La Generalidad Valenciana velará por el cumplimiento de las normas de accesibilidad y supresión de barreras arquitectónicas, urbanísticas y de la comunicación, facilitando la integración de las personas con discapacidad en los ámbitos social y cultural, en cuantos actos de carácter público de su competencia se celebren en el ámbito de la Comunidad Valenciana.

TÍTULO III

Infracciones y Sanciones

Artículo 71. Infracciones administrativas

Constituyen infracciones administrativas las acciones u omisiones de los sujetos relacionados en el artículo 75 que vulneren las normas legales tipificadas y sancionadas de conformidad con la presente ley.

Artículo 72. Infracciones leves

Son infracciones leves las siguientes:

a) Mantindre els centres, mobiliari o efectes amb deficiències en el seu estat, en el seu funcionament, en la seua neteja i higiene, sense que d'això es derive risc per a la integritat física o la salut dels seus usuaris.

b) No tindre actualitzat ni degudament emplenat el llibre de registre d'usuaris.

c) No donar prou publicitat al sistema d'admissions i al preu dels servicis.

d) Modificar la capacitat assistencial d'un centre o servici en més o en menys d'un 10 per cent, sense haver obtingut l'autorització administrativa corresponent.

e) Obstruir la tasca inspectora de manera que retarde el compliment de les obligacions d'informació, comunicació o compareixença.

Article 73. Infraccions greus

1. Es tipifiquen com a infraccions greus:

a) La imposició de qualsevol forma de renúncia o menyscabament als seus legítims drets, llevat que això estiga autoritzat d'acord amb el que disposa la normativa que resulte d'aplicació

b) La vulneració del dret a la intimitat i a un tracte digne o de qualsevol altre dret reconegut als usuaris en les disposicions reguladores de l'organització i funcionament del centre.

c) L'incompliment del deure de sigil i confidencialitat respecte al seu expedient.

d) L'omissió o inadequada prestació de l'assistència sanitària i farmacèutica que necessiten les persones usuàries dels centres d'atenció a persones amb discapacitat.

e) L'omissió o inadequada prestació del tractament tècnic, científic i assistencial que, d'acord a la finalitat del centre, corresponga a les necessitats bàsiques dels usuaris.

f) Traslladar un centre o servici sense haver obtingut l'autorització administrativa corresponent, siga provisional o definitiva.

g) Desatendre els requeriments de l'Administració per a aplicar les mesures correctores que s'establisquen per al seu funcionament.

h) Mancar d'expedient individual o d'aquells documents que reglamentàriament s'establisquen, que hagen de formar-ne part, segons la tipologia de cada recurs.

i) No disposar de reglament de règim interior o no garantir els drets dels usuaris assenyalats en la present llei.

j) Admetre a persones amb trastorn psíquic que els impedisca decidir per si mateixes sense l'autorització judicial expressa o, en cas d'ingrés urgent, no haver-ho comunicat immediat a la citada autoritat.

k) No donar compte immediat, en cas d'incapacitat sobrevinguda d'algun resident, a l'autoritat judicial, per part de la direcció del centre.

l) No conservar en bones condicions higièniques i d'habitabilitat els centres o servicis, de les quals es derive risc per a la integritat física o salut dels usuaris.

m) Aplicar les ajudes i subvencions públiques a finalitats distintes d'aquelles per a les quals hagueren sigut atorgades, sense perjudici de les responsabilitats civils o penals en què pugua incórrer.

2. Tindrà també la consideració d'infracció greu, la reincidència en la comissió de tres infraccions lleus en el termini d'un any.

Hi haurà reincidència quan es cometa una infracció del mateix tipus i qualificació que la que va motivar una sanció anterior en el termini dels 365 dies següents a la seua notificació, en tal supòsit es requerirà que la resolució sancionadora haguera adquirit fermesa

Article 74. Infraccions molt greus

Es tipifiquen com a infraccions molt greus:

a) Faltar a la veritat en la declaració responsable sobre compliment de la normativa sobre integració laboral de persones amb discapacitat, com a requisit per a accedir a ajudes econòmiques de la Generalitat.

a) Mantener los centros, mobiliario o enseres con deficiencias en su estado, en su funcionamiento, en su limpieza e higiene, sin que de ello se derive riesgo para la integridad física o la salud de sus usuarios.

b) No tener actualizado ni debidamente cumplimentado el libro de registro de usuarios.

c) No dar suficiente publicidad al sistema de admisiones y al precio de los servicios.

d) Modificar la capacidad asistencial de un centro o servicio en más o en menos de un 10 por ciento, sin haber obtenido la autorización administrativa correspondiente.

e) Obstruir la labor inspectora de modo que retrase el cumplimiento de las obligaciones de información, comunicación o comparecencia.

Artículo 73. Infracciones graves

1. Se tipifican como infracciones graves:

a) La imposición de cualquier forma de renuncia o menoscabo a sus legítimos derechos, salvo que ello esté autorizado de acuerdo con lo dispuesto en la normativa que resulte de aplicación

b) La vulneración del derecho a la intimidad y a un trato digno o de cualquier otro derecho reconocido a los usuarios en las disposiciones reguladoras de la organización y funcionamiento del centro.

c) El incumplimiento del deber de sigilo y confidencialidad con respecto a su expediente.

d) La omisión o inadecuada prestación de la asistencia sanitaria y farmacéutica que precisen las personas usuarias de los centros de atención a personas con discapacidad.

e) La omisión o inadecuada prestación del tratamiento técnico científico y asistencial que, conforme a la finalidad del centro, corresponda a las necesidades básicas de los usuarios.

f) Trasladar un centro o servicio sin haber obtenido la autorización administrativa correspondiente, sea provisional o definitiva.

g) Desatender los requerimientos de la Administración para aplicar las medidas correctoras que se establezcan para su funcionamiento.

h) Carecer de expediente individual o de aquellos documentos que reglamentariamente se establezcan, que deban formar parte del mismo, según la tipología de cada recurso.

i) No disponer de reglamento de régimen interior o no garantizar los derechos de los usuarios señalados en la presente ley.

j) Admitir a personas con trastorno psíquico que les impida decidir por sí mismas sin la autorización judicial expresa o, en caso de ingreso urgente, no haberlo puesto en conocimiento inmediato de dicha autoridad.

k) No dar cuenta inmediata, en caso de incapacidad sobrevenida de algún residente, a la autoridad judicial, por parte de la dirección del centro.

l) No conservar en buenas condiciones higiénicas y de habitabilidad los centros o servicios, de las que se derive riesgo para la integridad física o salud de los usuarios.

m) Aplicar las ayudas y subvenciones públicas a finalidades distintas de aquellas para las que hubieran sido otorgadas, sin perjuicio de las responsabilidades civiles o penales en que pueda incurrir.

2. Tendrá también la consideración de infracción grave, la reincidencia en la comisión de tres infracciones leves en el plazo de un año.

Existirá reincidencia cuando se cometa una infracción del mismo tipo y calificación que la que motivó una sanción anterior en el plazo de los 365 días siguientes a la notificación de ésta, en tal supuesto se requerirá que la resolución sancionadora hubiere adquirido firmeza

Artículo 74. Infracciones muy graves

Se tipifican como infracciones muy graves:

a) Faltar a la verdad en la declaración responsable sobre cumplimiento de la normativa sobre integración laboral de personas con discapacidad, como requisito para acceder a ayudas económicas de la Generalidad Valenciana.

b) No dir la veritat en la declaració responsable sobre percentatge de persones amb discapacitat contractats per la persona física o jurídica que resulte adjudicatària d'un contracte administratiu per aplicació del criteri establert en l'article 9 d'esta llei.

c) Obrir o tancar un centre, així com prestar un servici, sense haver obtingut la corresponent autorització administrativa, provisional o definitiva, de l'organisme competent en matèria de discapacitat.

d) Obstruir la tasca inspectora per impedir l'accés a les dependències del centre, resistència reiterada, coacció, amenaces, violència o qualsevol altra forma de pressió exercida sobre els inspectors.

e) Proporcionar als usuaris un tracte degradant que afecte la seua dignitat, així com vulnerar el seu dret a la intimitat, qualsevol altre dret o imposar dificultats per al seu gaudi.

f) Prestar servicis per a persones amb discapacitat tractant d'ocultar o emmascarar la seua verdadera naturalesa, a fi d'eludir l'aplicació de la legislació vigent en la matèria.

g) Reincidir en la comissió de tres infraccions greus en el termini d'un any.

Article 75. Subjectes responsables

1. Són subjectes responsables, als efectes del que disposa la present llei:

a) Les persones físiques o jurídiques, titulars o gestors dels centres d'atenció a persones amb discapacitat en els supòsits de l'article 72, de l'article 73 apartats a), b), c), d), e), f), g), h) i), j), k), l) i de l'article 74 apartats c), d), e), f) i g).

b) Els beneficiaris de les subvencions atorgades per la Generalitat en els supòsits de l'article 72 apartat e), article 73 apartat m) i article 74 apartats a), d), e), f), g).

c) Els que, en virtut del criteri de preferència establert en l'article 9 de la present llei, resulten adjudicataris del contracte administratiu, en el supòsit de l'article 74 apartat b).

2. Quan el compliment de les obligacions previstes en la present llei afecte conjuntament diverses persones, estes respondran de forma solidària de les infraccions que, si és procedent, es tipifiquen i de les sancions que s'imposen.

Article 76. Sancions

1. Les sancions administratives seran imposades segons la qualificació de la infracció:

a) Per infraccions lleus es podran imposar les següents sancions:

1. Advertència
2. Multa de 300 a 3.000 euros

b) Per infraccions greus es podran imposar les següents sancions:

1. Multa de 3001 a 15.000 euros.
2. Prohibició d'accedir al finançament públic durant un període de fins un any.
3. Tancament temporal del centre fins a l'esmena de la deficiència amb un període màxim d'un any.

c) Per infraccions molt greus es podran imposar les següents sancions:

1. Multa de 15.001 a 60.000 euros
2. Prohibició d'accedir al finançament públic per un període de fins a tres anys.
3. Tancament temporal o definitiu del centre. Si és temporal, no excedirà de tres anys.

2. Totes les quanties fixades en este article podran ser revisades periòdicament pel Govern Valencià en atenció a les variacions que experimente l'Índex de Preus al Consum.

Article 77. Procediment sancionador

El procediment sancionador aplicable a la comissió de les infraccions tipificades en la present llei, s'ajustarà al que estableix el títol IX de la Llei 30/1992, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, així com al

b) Faltar a la veritat en la declaració responsable sobre percentatge de persones amb discapacitat contractados por la persona física o jurídica que resulte adjudicataria de un contrato administrativo por aplicación del criterio establecido en el artículo 9 de esta ley.

c) Abrir o cerrar un centro, así como prestar un servicio, sin haber obtenido la correspondiente autorización administrativa, provisional o definitiva, del organismo competente en materia de discapacidad.

d) Obstruir la labor inspectora por impedir el acceso a las dependencias del Centro, resistencia reiterada, coacción, amenazas, violencia o cualquier otra forma de presión ejercida sobre los inspectores.

e) Proporcionar a los usuarios un trato degradante que afecte a su dignidad, así como vulnerar su derecho a la intimidad, cualquier otro derecho o imponer dificultades para su disfrute.

f) Prestar servicios para personas con discapacidad tratando de ocultar o enmascarar su verdadera naturaleza, al objeto de eludir la aplicación de la legislación vigente en la materia.

g) Reincidir en la comisión de tres infracciones graves en el plazo de un año.

Artículo 75. Sujetos responsables

1. Son sujetos responsables, a los efectos de lo dispuesto en la presente ley:

a) Las personas físicas o jurídicas, titulares o gestores de los centros de atención a personas con discapacidad en los supuestos del artículo 72, del artículo 73 apartados a), b), c), d), e), f), g), h) i), j), k), l) y del artículo 74 apartados c), d), e), f) y g).

b) Los beneficiarios de las subvenciones otorgadas por la Generalitat en los supuestos del artículo 72 apartado e), artículo 73 apartado m) y artículo 74 apartados a), d), e), f), g).

c) Los que, en virtud del criterio de preferencia establecido en el artículo 9 de la presente ley, resulten adjudicatarios del contrato administrativo, en el supuesto del artículo 74 apartado b).

2. Cuando el cumplimiento de las obligaciones previstas en la presente ley afecte conjuntamente a varias personas, éstas responderán de forma solidaria de las infracciones que, en su caso, se tipifican y de las sanciones que se impongan.

Artículo 76. Sanciones

1. Las sanciones administrativas serán impuestas según la calificación de la infracción:

a) Por infracciones leves se podrán imponer las siguientes sanciones:

1. Apercibimiento
2. Multa de 300 a 3.000 euros

b) Por infracciones graves se podrán imponer las siguientes sanciones:

1. Multa de 3001 a 15.000 euros.
2. Prohibición de acceder a la financiación pública durante un periodo de hasta un año.
3. Cierre temporal del centro hasta la subsanación de la deficiencia con un periodo máximo de un año.

c) Por infracciones muy graves se podrán imponer las siguientes sanciones:

1. Multa de 15.001 a 60.000 euros
2. Prohibición de acceder a la financiación pública por un periodo de hasta tres años.
3. Cierre temporal o definitivo del Centro. Si es temporal, no excederá de tres años.

2. Todas las cuantías fijadas en este artículo podrán ser revisadas periódicamente por el Gobierno Valenciano en atención a las variaciones que experimente el Índice de Precios al Consumo.

Artículo 77. Procedimiento sancionador

El procedimiento sancionador aplicable a la comisión de las infracciones tipificadas en la presente ley, se ajustará a lo establecido en el Título IX de la Ley 30/1992, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo

que disposa el Reial Decret 1.398/1993, de 4 d'agost pel qual es va aprovar el Reglament del Procediment per a l'Exercici de la Potestat Sancionadora.

Article 78. Òrgans competents

1. Són òrgans competents per a la iniciació i resolució del procediment sancionador, en l'àmbit del que disposa la present llei:

a) Per a les infraccions lleus i greus serà competent el titular de la direcció general competent en matèria d'integració social de persones amb discapacitat, excepte en el supòsit de l'article 73 apartat m), que serà competent el titular de la direcció general competent per raó de la matèria, de la conselleria en què es produïska la infracció, o el president o director de l'organisme autònom o entitat de dret públic corresponent.

b) Per a les infraccions molt greus serà competent el titular de la conselleria competent en matèria d'integració social de persones amb discapacitat, en els supòsits de l'article 74 apartats c), d), e), i f). Per als supòsits previstos en l'article 74 apartats a), b) i g) serà competent el titular de la conselleria en què s'hagen comés estes infraccions, o estiga adscrita l'organisme autònom o entitat de dret públic en el qual s'haja comés la infracció.

2. Per a la instrucció del procediment, la competència escaurà a un funcionari adscrit a la unitat administrativa competent per raó de la matèria, nomenat per l'òrgan competent per a la seua iniciació.

Article 79. Recursos

Les resolucions dictades pels titulars de les conselleries corresponents, recaigudes en els procediments sancionadors, esgoten la via administrativa, podent interposar-se recurs administratiu corresponent d'acord amb el que estableix la normativa vigent.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

En allò no previst expressament en esta llei, hi serà d'aplicació supletòria la Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat, per la qual es regula el Sistema de Serveis Socials en l'Àmbit de la Comunitat Valenciana i la Llei 1/98 i les seues normes de desenvolupament.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera

El règim jurídic de les autoritzacions i inscripcions de centres i servicis d'acció social es regirà pel Decret 91/2002, de 30 de maig, del Govern Valencià sobre Registre dels Titulars d'Activitats d'Acció Social, i de Registre i Autorització de Funcionament dels Serveis i Centres d'Atenció Social, a la Comunitat Valenciana, i la seua normativa de desenvolupament, o per les normes que els substituïsquen.

Segona

Fins que es desenrotlle reglamentàriament la tipologia de centres d'atenció diürna i residències per a persones amb discapacitat, continuaran vigents els articles 31 i 32 de la Llei 5/1997, de 25 de juny, per la qual es regula el Sistema de Serveis Socials en l'àmbit de la Generalitat.

Igualment, fins que es produïska el citat desenrotllament reglamentari de la tipologia de centres d'atenció diürna i residències per a persones amb discapacitat, es regiran per les següents normes:

a) Orde de 9 d'abril de 1990 de la Conselleria de Treball i Seguretat Social, per la qual es desenrotlla el Decret 40/1990, de 26 de febrer, del Consell, sobre Registre, Autorització i Acreditació dels Serveis Socials a la Comunitat Valenciana, o normes que els substituïsquen.

Común, así como a lo dispuesto en el Real Decreto 1.398/1993, de 4 de agosto, por el que se aprobó el Reglamento del Procedimiento para el Ejercicio de la Potestad Sancionadora.

Artículo 78. Órganos competentes

1. Son órganos competentes para la iniciación y resolución del procedimiento sancionador, en el ámbito de lo dispuesto en la presente ley:

a) Para las infracciones leves y graves será competente el titular de la Dirección General competente en materia de integración social de personas con discapacidad, excepto en el supuesto del artículo 73 apartado m), en que será competente el titular de la Dirección General competente por razón de la materia, de la Conselleria en que se produzca la infracción, o el presidente o director del organismo autónomo o entidad de derecho público correspondiente.

b) Para las infracciones muy graves será competente el titular de la Conselleria competente en materia de integración social de personas con discapacidad, en los supuestos del artículo 74 apartados c), d), e), y f). Para los supuestos contemplados en el artículo 74 apartados a), b) y g) será competente el titular de la Conselleria en que se hayan cometido dichas infracciones, o esté adscrita el organismo autónomo o entidad de derecho público en el que se haya cometido la infracción.

2. Para la instrucción del procedimiento, la competencia corresponderá a un funcionario adscrito a la unidad administrativa competente por razón de la materia, nombrado por el órgano competente para su iniciación.

Artículo 79. Recursos

Las resoluciones dictadas por los titulares de las Consellerias correspondientes, recaídas en los procedimientos sancionadores, ponen fin a la vía administrativa, pudiendo interponerse recurso administrativo correspondiente de acuerdo con lo establecido en la normativa vigente.

DISPOSICIÓ ADDICIONAL

En lo no previsto expresamente en esta ley, será de aplicación supletoria la Ley 5/1997, de 25 de junio, de la Generalidad Valenciana, por la que se regula el Sistema de Servicios Sociales en el Ámbito de la Comunidad Valenciana y la Ley 1/98 y sus normas de desarrollo.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera

El régimen jurídico de las autorizaciones e inscripciones de centros y servicios de acción social se regirá por el Decreto 91/2002, de 30 de mayo, del Gobierno Valenciano sobre Registro de los Titulares de Actividades de Acción Social, y de Registro y Autorización de Funcionamiento de los Servicios y Centros de Atención Social, en la Comunidad Valenciana, y su normativa de desarrollo, o por las normas que las sustituyan.

Segunda

Hasta que se desarrolle reglamentariamente la tipología de centros de atención diurna y residencias para personas con discapacidad, continuarán vigentes los artículos 31 y 32 de la Ley 5/1997, de 25 de junio, por la que se regula el Sistema de Servicios Sociales en el ámbito de la Generalidad Valenciana.

Igualmente, hasta que se produzca dicho desarrollo reglamentario de la tipología de centros de atención diurna y residencias para personas con discapacidad, se regirán por las siguientes normas:

a) Orden de 9 de abril de 1990 de la Consellería de Trabajo y Seguridad Social, por la que se desarrolla el Decreto 40/1990, de 26 de febrero, del Consell, sobre Registro, Autorización y Acreditación de los Servicios Sociales en la Comunidad Valenciana, o normas que les sustituyan.

b) El Decret 132/1996, de 4 de juliol, del Consell, pel qual s'assignen competències en matèria de malalts mentals, així com per l'Orde de 3 de febrer de 1997 de la Conselleria de Treball i Assumptes Socials, per la qual es modifica l'Orde de 9 d'abril de 1990, a fi d'atendre els nous servicis que es prestaran als malalts mentals crònics a la Comunitat Valenciana, en la seua redacció donada per la Correcció d'errades publicada el 24 de febrer de 1997, o normes que els substituïsquen.

c) L'Orde de 21 de setembre del 2001, de la Conselleria de Benestar Social, per la qual es regulen les condicions i requisits de funcionament dels centres d'estimulació precoç, o norma que el substituïska.

Tercera

Sense perjudi del que disposa la present llei, el règim jurídic dels concerts de centres d'atenció a persones amb discapacitat es regirà pel el reglament que regula les normes a què han de sotmetre's els concerts que haurà de realitzar l'Administració de la Generalitat amb els centres d'iniciativa social de titularitat privada, aprovat pel Decret 51/1999, de 30 de març, del Govern Valencià, normativa de desenrotllament o per les normes que els substituïsquen

Quarta

En el termini de dos anys comptadors des de l'entrada en vigor d'esta norma, la conselleria amb competències en matèria d'acció social, haurà d'aprovar el Pla Integral d'Actuació per a les persones amb discapacitat de la Comunitat Valenciana, amb dotació pressupostària pròpia, a què fa referència l'article 5 apartat a) d'esta llei.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Queda derogat l'article 21 de Llei 5/1997, de 25 de juny, per la qual es regula el Sistema de Serveis Socials en l'àmbit de la Generalitat.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

S'autoritza el Govern Valencià perquè dicte les normes necessàries per al desenrotllament i execució de la llei.

Segona

La present llei entrarà en vigor el dia següent a la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Per tant, ordene que tots els ciutadans, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir esta llei.

València, 10 d'abril de 2003

El president de la Generalitat Valenciana,
JOSÉ LUIS OLIVAS MARTÍNEZ

b) El Decreto 132/1996, de 4 de julio, del Consell, por el que se asignan competencias en materia de enfermos mentales, así como por la Orden de 3 de febrero de 1.997 de la Conselleria de Trabajo y Asuntos Sociales, por la que se modifica la Orden de 9 de abril de 1990, con el fin de atender a los nuevos servicios que se vayan a prestar a los enfermos mentales crónicos en la Comunidad Valenciana, en su redacción dada por la Corrección de Errores publicada el 24 de febrero de 1997, o normas que les sustituyan.

c) La Orden de 21 de septiembre de 2001, de la Conselleria de Bienestar Social, por la que se regulan las condiciones y requisitos de funcionamiento de los Centros de Estimulación Precoz, o norma que le sustituya.

Tercera

Sin perjuicio de lo dispuesto en la presente ley, el régimen jurídico de los conciertos de centros de atención a personas con discapacidad se regirá por el el reglamento que regula las normas a las que deben someterse los conciertos a realizar por la Administración de la Generalitat con los centros de iniciativa social de titularidad privada, aprobado por Decreto 51/1999, de 30 de marzo, del Gobierno Valenciano, normativa de desarrollo o por las normas que las sustituyan

Cuarta

En el plazo de dos años a contar desde la entrada en vigor de esta norma, la Conselleria con competencias en materia de acción social, deberá aprobar el Plan Integral de Actuación para las personas con discapacidad de la Comunidad Valenciana, con dotación presupuestaria propia, a que hace referencia el artículo 5 apartado a) de esta ley.

DISPOSICIÓ DEROGATORIA

Queda derogado el artículo 21 de Ley 5/1997, de 25 de junio, por la que se regula el Sistema de Servicios Sociales en el ámbito de la Generalidad Valenciana.

DISPOSICIONES FINALES

Primera

Se autoriza al Gobierno Valenciano para que dicte las normas necesarias para el desarrollo y ejecución de la ley.

Segunda

La presente ley entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Por tanto, ordene que todos los ciudadanos, tribunales, autoridades y poderes públicos a los que corresponda, observen y hagan cumplir esta Ley.

Valencia, 10 de abril de 2003

El presidente de la Generalitat Valenciana,
JOSÉ LUIS OLIVAS MARTÍNEZ